

ARADI KÖZLÖNY

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF 1885
1897—1932.

1935 Szombat, 1935. március 16.
62. szám.

Micescu frakkja

Most, hogy a minapában alkalmunk volt személyesen is megismerni az ország legjobban kereső ügyvédjét, abból a kétes szerencsés alkalmából, hogy milliós tantiémjei páholyából a — trágyahordást jelölte meg a kisebbségek foglalkozási tereumául, az aradi Kulturpalota szinpadáról, — éppen ideje, hogy viszonzzuk e kitünő férfit érdeklődését. Különös tekintettel egy ruhadarabjára, mely — mint a Niebelungenlied Siegfriedjének láthatatlanná tevő varázs-sipkája, — Micescu politikai egyéniségének is szombólikus kifejezője.

Nem titok, hogy a Mesternek igazán nincs oka sem az elégedetlenségre, sem a panaszkodásra: az élettől mindent megkapott: vagyont, hírnevet, előkelő társadalmi pozíciót. Csak éppen, hogy — politikai ambíciói maradtak kielégítetlenül. Már a háboru előtt kiharcolt magának egy képviselői mandátumot, de a közjogi méltóságok létráján az ilfovi kamaradékáni címén túl nem sikerült eljutnia, s ezt a címet is csak keserűen rövid ideig viselhette. Az igazságügyi tárca: a legelőkelőbb és legnagyobb politikai méltóság, amelyre romániai ügyvéd aspirálhat, délibábszerűen táncol ambíciói előtt már közel két évtized óta, incsekedik vele, ide-oda rángatja féktelen törtetésében és akkor tűnik el szemei elől, amikor már-már elértnék látta a célját.

A mester liberális és 1922-ben kétségbeesett erőfeszítéseket tett, hogy az igazságügyi tárca élére kerüljön. Bratianu Ionel azonban nem szívesen látta maga mellett. Micescunak be kellett érnie a kamarai alelnökség sovány elégtételével. Azután Bratianu Ionel meghalt és az 1927-es Vintila-kormány mint ha tágra tárta volna a lehetőségek kapuját a mester érvényesülése előtt. Ideiglenesen Stelian Popescu foglalta el a hön óhajtott helyet, de a megállapodás készen volt és az alkalom sem hiányzott hozzá: A nemzeti-parasztpárt kiküldöttei Londonban, Párisban, Berlinben Bratianu Vintila stabilizációs kölcsöntárgyalásai ellen fejtettek ki éles propagandát. A mester vállalkozott arra, hogy megbélyegzi őket. Három és félórás, hatalmas visszhangot verő interpellációban francia, angol, belga, olasz és német törvénykönyvekkel, joggyakorlati példákkal, kiváló jogtudósok idézeteinek halmazával bizonyította be, hogy az, amit a nemzeti-parasztpárt kiküldöttei csináltak, fölös mértékben kimeríti a hazaárulás kritériumát.

Hitt a mester abban, amit mondott?

Nem valószínű. A lényeges az volt, hogy az igazságügyi tárcától már csak egy lépés választotta el. De mielőtt erre a lépésre sor kerülhetett volna, a Bratianu Vintila-kormány megbukott.

Amikor 1930-ban Károly király hazajött, Istrate Micescu az elsők között volt, akik Gheorghe Bratianu zászlója alá sereglettek. Az ifju liberálisoknál ellenjelölt nélkül aspirálhatott az igazságügyminiszteri bársonyszékre és az ifju Bratianunak minden reménye megvolt arra, hogy rövidesen hatalomra kerüljön. Amikor azután Iorga kapott kormányalakítás-

Ellentmondó jelentések a görög trón betöltéséről

A görög exkirályt és Kent herceget emlegetik a görög trón jelöltjeiként —
A kormány cáfolja a híreket — Feloszlatják a görög parlamentet

Athénből jelentik: Egyes belgrádi lapok úgy tudják, hogy a görög forradalom bukása után, most egyre valószínűbb, hogy Görögországban visszaállítják a monarchiát. A lakosságnak egy tekintélyes része II. György volt királyt, II. Károly király sógorát, a szerb királyi ház rokonát szeretné a trónon látni. Egy másik politikai csoport viszont Kent herceget, az angol király fiát,

KENT HERCEGE

Marina hercegnő férjét szeretné kikiáltani görög királynak.

A párisi félhivatalos „Le Temps” vezető helyen óva inti a görög miniszterelnököt, hogy győzelmével visszaéljen és a köztársasági államformát megváltoztassa. A bosszu mindig kétélű fegyver. A kormánynak mindekelőtt a politikai nyugalmat kell helyreállítania. A királyság visszaállításával való kísérletezés súlyosbitja a helyzetet, mert a for-

ra megbízást, gondolkodás nélkül szegődött el Argetoianu hívei közé. Ugyilátszott, mintha a szerencse ezuttal végre rámosolygott volna. Hamangiu — Iorga barátja — és a kormány igazságügyminisztere, váratlanul meghalt. Istrate Micescu kivásaltatta frakkját — és az uralkodó Pop Valért nevezte ki igazságügyminiszternek.

A mester nem adta fel a harcot. Amikor a régi liberálisok kerültek hatalomra, Istrate Micescu sietett emlékezni arra, hogy ő lélekben sohasem vált meg ettől a párttól, amely az ő eddig szegényes politikai bölcsőjét ringatta. A párt képviselői mandátummal honorálta a szülői házból elszökött gyermek meg-térését. A szerencse mintha ismét felragyogni látszott volna. Slavescu pénzügyminiszter egyévi liberális kormányzás után lemondott és helyét Antonescu igazságügyminiszter fog-

radalmat is éppen Venizelosnak a királyság visszaállításával szembeni aggodalma tette lehetővé. Első feltétel tehát a fennálló rend kiépítése, amelyre Zaymis elnök is kötelezte magát.

A fellázadt görög hadihajók valamennyien befutottak a szalamiszi kikötőbe. A kormány hadihajói több kereskedelmi gőzöst fogtak el, amelynek fedélzetén lázadó tisztek rejtőztek.

Metaxas miniszter kijelentette, hogy a miniszterelnökkel folytatott megbeszélése után, az alkotmány módosítása mellett foglal állást és javasolni fogja a szenátus feloszlatását, valamint a végrehajtó hatalom megerősítését.

A kaneai haditörvényszék elfogató parancsot adott ki Venizelos és a többi krétai vezető politikus ellen, akiket polgárháboru előidézésével és a polgárokat az államhatalom ellen való felfegyverezésével vádolnak.

A görög kormány az esti órákban közleményt adott ki és ebben megcáfolja a királyság visszaállításáról elterjedt híreket.

A legújabb hírek szerint Venizelos Franciaországban akar letelepedni.

A görög haditengerészet hajói átkutattak más országok lobogója alatt érkező hajókat is és ez nagy meglepetést váltott ki az érdekelt román, bolgár, angol, francia hajók parancsnokainak körében, akik tiltakoznak az ellen, hogy hajóikat a semleges vizeken feltartóztassák. Erre a görög hadihajóknak csak a görög fennhatóság alatt lévő vizeken van joguk. Nem lehetetlen, hogy ebből az ügyből kifolyólag diplomáciai bonvadalom támad. Egy Romániába igyekvő hajón kilenc görög forradalmár tisztet találtak, akiket a hajó parancsnoka kiszolgáltattott. Egy görög személy-

lalta el. A szék, amelyet a mester — úgy érezte — joggal és végérvényesen vindikál magának, ismét üresen maradt. A frakkot kivásalták s mire hazakerült a szabótól, kis cigánygyerekek már régen árulták a főváros uccáin a lapok külön kiadásait, amelyek jelentették, hogy igazságügyminiszterré az uralkodó Pop Valért nevezte ki.

Nem, ezt igazán nem lehetett már szó nélkül hagyni. A mester hite véglegesen megrendült abban, hogy demokratikus rendszerben, demokratikus eszközökkel lehet még valami maradandót teremteni ebben az országban.

Három nap mulva már a numerus clausus hirdette az igazságügyi palota tanácstermében, amelyet más szóval „ordítózó”-nak neveznek. Szerencse, hogy nem minden ordítás hallatszik el a menyországig...

Influenza
ellen használjon
Szt.-László
fertőtlenítő
szappant,
megóvja mindennemű
járványos és
fertőző betegségektől

szállító gőzös azonban megtagadta a görög tisztek kiszolgáltatását.

A Politika című lap értesülése szerint, a görög kormány elhatározta, hogy a lázadás vezéreit a legszigorúbban megbünteti. A vezetőkre halálbüntetés vár. Bizonyos, hogy

halálra ítélik Saporis ezredest, aki az athéni Ebon kaszárnyában kiadta a parancsot, hogy löjjenek a kormánycsapatokra. Saporis egyébként Kondylis hadügyminiszter közeli rokona. Ugyancsak halál vár Cigantis ezredesre és öccsére, Cigantis alezredesre, akik mindketten az athéni katonai akadémia tanárai. Nem kerülheti el a kivégzést Jamposos ezredes sem, akit a Struma körüli harcokban fogtak el.

A forradalom lezajlása után a közkatonák és altisztek visszatértek laktanyáikba, a tartalékosok pedig hazautaztak. Kamenos tábornok tizenhét korosztályt mozgósított. A tartalékosok azt hitték, hogy az ő számukra befejeződött az ügy azzal, hogy visszatértek otthonukba. A görög kormány azonban olyan széleskörű megtorlást léptet életbe, amely mindenkit akar sújtani, aki részt vett a forradalomban.

A forradalmi csapatokhoz bevonult harmincezer tartalékos hadbírósg élé állítják.

Athénban hivatalosan cáfolják a külföldi sajtóban elterjedt azokat a híreket, mintha mozgalom indult volna meg a királyság visszaállítására. Valószínű az is, hogy Kondylis háza előtt tüntető tömeg jelent meg, amely a király arcképét vitte magával és azt követelte, hogy hívják vissza a volt uralkodót. A tüntető tömeg tényleg felkereste Kondylis házat, de azt követelték, hogy Venizelos és a forradalom vezéreit büntessék meg és a tömeg magával vitte Venizelos képét is, amelyet elégetett. A görög Kamara feloszlatása most már elhatározott dolog, annál is inkább, mert az ellenzéki képviselők a lázadásban való részvétel miatt nagyrészt szökésben vannak, vagy pedig letartóztatják őket. A szenátus üléseit egyelőre nem engedélyezik, később teljesen megszüntetik, mint ahogy egykamarás rendszerhez térnek vissza.

Közeledés kezdődik Itália és Jugoszlávia között

Francia—olasz—belga tanácskozások a német légi fegyverkezésről

Párisból jelentik: Laval külügyminiszter megcajolta azt a hírt, mintha az osztrák államférfiak párisi megbeszélései során a Habsburg-ház restaurációja szóba került volna. A lapok jelentése szerint Franciaország, Olaszország és Belgium diplomatái csütörtökön félhivatalos eszmecsere folytattak Németország légi fegyverkezése ügyében. A Paris Jour valószínűnek tartja, hogy legközelebb a három állam külön-külön, vagy pedig együttes jegyzéket intéznek ebben a kérdésben Németországhoz.

Belgrádból jelentik, hogy Campalio gróf, Olaszország új belgrádi követe ma délelőtt nyújtotta át ünnepélyes formák között megbízható levelét. Az átadásnál Pál hercegnek, a régens tanács vezetőjének a következő kijelentést tette:

— Olaszország baráti érzelmeket táplál Jugoszlávia irányában, nem akarja fejlődését és területi épségét érinteni; ellenkezőleg, szívélyes konkrét együttműködésre törekszik politikai és gazdasági megegyezések kötése érdekében.

A nagyfontosságú kijelentésre Pál herceg a következőket válaszolta:

— Az ön által tolmácsolott teljes rokonszenvre találnak nálunk. Az együttműködés nemcsak a két

Hatieganu lepipálja mesterét, Vaidát is

a kisebbségek elleni uszításban. — „A szelid, de hazug topoloveni-i néptanító: Mihalache...”

BUCURESTIBŐL jelentik: A nemzeti-parasztpárt központi vezetősége ma bejelentette, hogy nagy felvilágosító kampányt kezd a demokratikus eszmék védelmének szolgálatában, a reakciós elméletek ellen. Ezt az elhatározást, mint a Vaidával való nyílt szakítást könyvelik el politikai körökben. A volt kormányelnök új pártot alakít, amelynek neve — állítólag — „Román Nemzeti Parasztpárt” lesz. A fővárosban már meg is kezdték a szervezkedési munkálatokat. Bucurestiben a szervezet feje C. Anghelescu volt bankkormányzó lesz, míg az illovi és vlascai tagozati elnökséget D. R. Ioanitescunak adják át, már amennyiben Ioanitescu csatlakozik a mozgalomhoz. A vaidisták körében bizakodó hangulat uralkodik és remélik, hogy nemcsak a nemzeti-parasztpártból, de más pártokból is csatlakoznak hozzájuk hívek. Azt is remélik, hogy Mironescu is csatlakozik Vaidához és ez esetben őt állítanák alelnöknek a párt élére.

Mihalache ma hosszabb nyilatkozatban foglalkozott Mironescu ismeretes levelével és többek között ezeket mondotta:

— A numerus valachicus eredeti formája meglepte a nemzeti-parasztpárt központi vezetőségét, mint ahogyan meglepte Mironescut is. A kezdeményezést vissza kellett, hogy vonja Vaida az ellenérvek pergőtüzének hatása alatt, mert hiszen a központi választmány ugyyszólván eghanguan szavazta azt le. Viszont megengedte a központi vezetőség, hogy a gondolat szabadság jegyében vita tárgyát képezze a vidéki párttagozatok előtt Vaida eszméje, azonban kikötötték annak idején, hogy ez nem történhet propagandatív formában, vagy izgató módon. Azután a kongresszus kellett volna, hogy döntsön a kérdésben, amelyet a központi választmány nagy nemzeti és államérdekre való tekintettel, különösképpen pedig hatástalan volta miatt vetett el. Már most, a fentiek ismerete után, hogyan állíthat-

ja egy íőhiszemű ember — mint amilyen Mironescu, — hogy a demokrácia a gondolat szabadság szárnyát szegte? Kijelentem, hogy éppen Mironescutól nem vártuk, hogy éppen Mironescu, aki jól ismeri a demokráciát, lesz az első, aki a dolgok elferditésére ösztönöz, mint ahogyan sajnálatos az is, hogy Mironescu, — akit mélyen tiszteltem és tiszteltek, — lesz az első abban is, hogy összezavarja a demokráciát az anarchiával. A dolog végeredményében nagyon egyszerű, mert nincs itt szó nemzeti ideálok körül keletkezett konfliktusról. Pártunk nemzeti direktívái ugyanazok, mint amilyenek a nagy Maniu Gyula és Vaidavoevod Sándor által ápoló nemzeti tradíciók. Szerény személyem semmi sem változtatott ezeken a nemzeti irányelveken... Ki kell jelentenem azt is, hogy a párt új programját áthatotta a nemzeti gondolatnak a gazdasági és a kulturális életben való gyakorlati alkalmazásának eszméje. A kötelességtől való demertálás és a kötelességtől való áldozatárán való teljesítése között nem tudok választani, még akkor sem, ha itam folytatása faldalmas lenne. Egyenesen előre haladok azokkal, akik hisznek a nemzeti parasztállam létjogosultságában és jövőjében.

Az illovi ügyvédi kamara vezetőinek körében megindult mozgalom eredményeképpen elhatározták, hogy ügyvédek Szakmai Egyesülete címen érdekképviseleti szervezet létesítenek, amelynek célja: küzdeni minden eszközzel a törvények keretein belül az ügyvédek megszervezése érdekében, küzdelem az ügyvédi kamarák méltóságának és a jogásztradíciók megtartásának érdekében és általában az ügyvédi szolidaritás ápolása. Az akció élén — amelynek célja a különböző szélsőséges és káros kezdeményezések ellensúlyozása — a következő neves ügyvédek állanak: Emil és Alexandru Ottulescu, Panaitescu Constantin, Radu Rosetti, Petrovici György, Xeni Constantin, Theodorescu Hannibal, Ranniceanu Mihály, Ghelmegeanu, stb. stb.

A Kulturpalotában tartja meg aradi előadását Vaida Sándor

Hétfőn délután Vaida Sándor — amint jeleztük — Aradon a Kulturpalotában tart előadást a „numerus valachicus“-ról. Előzőleg a volt miniszterelnök minden valószínűség sze-

rint meglátogatja Conopon Birtoion Aurélt és autón jön Aradra.

A Vaida Sándor és a központi pártvezetőség közötti konfliktusnak egyébként újabb, feltűnést keltő fejleményei vannak. A párt vezetősége ugyanis ultimátumot intézett ahhoz tizenegy volt miniszterhez, akik a Vaidával való szolidaritást írásban leszögezték. A pártvezetőség felszólítja a volt minisztereket, hogy jelentsék ki: hajlandók-e a nemzeti-parasztpártnak továbbra is tagjai maradni vagy sem. Ha a pártban maradnak, akkor alá kell vetniök magukat a pártfegyelmeknek. Általános az a vélemény, hogy a volt miniszterek közül csak egyesek lépnek ki a pártból.

A nemzeti-parasztpárt központi vezetősége azzal a határozattal egyidejűleg, amely Vaida Sándortól megvonta az erdélyi tartományi elnöki tisztséget, a timismegyei vaidista pártirodát feloszlatta. Egyébként a nemzeti-parasztpárt cluji tagozata a párt klubhelyiségében ülést tartott, melyen ünnepelték Vaidát, hűségükről biztosították és tiltakoztak az ellen, hogy Mihalache vette át a tartomány vezetését.

A gyűlésről Vaida „Patria“-ja beszámolót közöl. Feltűnő betűkkel szedve, vezető helyen a következőket írja:

„Leghevesebben tiltakozunk azok ellen, akik ártatlanságot színelve gyánkodnak a szelid, de hazug topoloveni néptanító, Mihalache Ion felett”.

A legélesebb felszólalás Hatieganu Emil részéről történt, aki helyenként még Vaidán is túltett. Ilyeneket mondott:

„Harcunk sokkal erőteljesebb lesz, mint volt 1920-ban. Akkor idegenek ellen harcol-

ország érdekében áll, hanem a béke megszilárdítását is célozza. A jugoszláv kormányzótanács és a

PÁL RÉGENSHERCEG

kormány teljes erejével fogja önt támogatni megbízásában.

tunk, most azok ellen is, akik eladták magukat az idegeneknek. *Harcolunk a tolvajok, zsidók, pogányok, bolgárok, örmények és más söpredék ellen, akik köztünk élnek. Nagy tisztogatás kezdődik. Élet-halál harcot folytatunk. Nagy napoknak kell jönniök.*

Itt írjuk meg egyébként, hogy *Hatieganu* Emil volt miniszter megjelent az ügyészségen és *betöréses-lopás címén feljelentést tett dr. Buteanu Aurél, a Patria volt főszerkesztője és néhány munkatársa ellen.*

Ismeretes, hogy *Vaida* eltávolította a lap éléről *Buteanu*-t, akit csak két újságíró követte, de a szerkesztőség többi tagjai és a kiadóhivatali tisztviselők a helyükön maradtak. *Buteanu* kedden este ugyancsak *Patria* címen lapot jelentetett meg. Este, amikor autóval hazafelé tartott, kapujában néhány chemaristával (ifjú nemzeti-parasztpárti diákok) találkozott, akikkel olyan éles szóváltása támadt, hogy csak revolverrel a kezében tudott három barátjával a lakásba menekülni.

Hogy is állunk a francia példával?

Itt írjuk meg, hogy a numerus clausus hivei

propagandájukban a francia példára is hivatkoznak s azt állítják, hogy Franciaországban is kiszorítják állásaikból az idegen nemzetiségű orvosokat.

A romániai közvéleményt így szándékosan megtévesztik valótlan állításaikkal. A franciaországi mozgalom ugyanis nem az idegen fajok és nemzetiségek ellen irányul, hanem azok ellen, akik idegen állampolgárok.

A francia mozgalmat *Paul Guériu* tanár indította el a „*Candide*” című jobboldali hetilap hasábjain. Ez a lap közli most a törvénytervezetet is, amelyet *Campinich* képviselő terjesztett a francia törvényhozás elé. A javaslatnak első pragrafusa a legfontosabb.

1. Senki sem folytathat orvosi gyakorlatot Franciaország területén, ha nincs francia egyetem által kiállított diplomája és nincs francia állampolgársága.

Megállapítható tehát, hogy nincs szó Franciaországban az állampolgárok faji és vallási megkülönböztetéséről.

Nincs szó tehát semmiféle ezirányú megszorításról és az orvosi gyakorlat, ugyanúgy, mint más hivatások gyakorlása, teljesen szabad minden állampolgár számára, faji és vallási különbség nélkül. Ezt még a francia protektorátus alatt álló területek fiai (pld. Szíria, stb.) részére is szabadabbá teszik.

— Lehetne-e visszamenő hatállyal életbeléptetni az idegen állampolgárok orvosi gyakorlatát tiltó rendszabályokat? — kérdi a nacionalista *Paul Guériu* és a következőképpen válaszol: — Bizonyára nem... Nincs jogunk aláírásunkat megmásítani.

A törvénytervezet csupán azon orvosok gyakorlatát kívánja megakadályozni, akik idegen állampolgárok.

Kilencmillió lejes Stradiváriust

hagyott nővére egy budapesti cigányprimás

— A budapesti cigánynegyed vérbeli amerikai szenzációja —

A budapesti cigánynegyed nagy szenzációja *Kaposi Károly* híres cigányprimás hagyatéka, mely most nyomorban tengődő nővérét nemesak egy szép vagyon, hanem egy, az egész művészvilágot élénken érdeklő, megbecsülhetetlen értékű *Stradivarius* örökösévé teszi.

Kaposi Károly cigányprimás évtizedekkel ezelőtt kiment Amerikába, ahol husz év alatt összehegedült egy vagyont, melyen régi álmainak és vágyainak tárgyát: egy valódi *Stradiváriust* vásárolt magának. Ezen a meseterhegedün játszott azontúl *Kaposi Károly* és nem egy világhírű violinista irigyelte a drága

Országos akció indult Budapesten az aradi magyar vértanúk hamvainak elszállítására

A vértanúk leszármazottjai kérik ki együttesen a történelmi ereklyéket a bucuressli-i kormánytól

Budapestről jelentik: Az aradi vértanúk hamvainak elszállítása hamarosan ugylászik mégis valóra fog válni abban az esetben, ha ahhoz a hatóságok hozzájárulnak. Budapesten és Magyarország több városában ugyanis több oldalon közös mozgalom és magánakció indult meg a hamvak átvitele érdekében. Az a terv, hogy a vértanúk leszármazottjai közös akció révén felkérjék a bucuressli-i kormányt, hogy adjon engedélyt a hamvak kiszolgáltatására és hazaszállítatására. Közös megbízottként ebben az ügyben *Szabó Gyula dr.* budapesti ügyvédet kérték fel, aki egyik budapesti lap munkatársa előtt kijelentette, hogy a vértanúk leszármazottjai és hozzátartozói ugyszólván már teljes számban jelentkeztek és csatlakoztak a közös kéréshez. Az illetők felhatalmazása alapján fogja elkészíteni a közös kérelmet, amelyet azután a szükséges irásokkal együtt előbb *Aradra* küld, majd innen azt továbbítani fogják *Bucurestibe*.

Még csak egyedül *Nagy Sándor József* tábornok aktái okoznak gondot. A tábornok hamvaiért előbb *Kalocsa* város jelentkezett. *Kalocsa* város vezetősége azért szerette volna

a városban elhelyezni *Nagy Sándor József* hamvait, mert a tábornok ivére *Kalocsán* volt valamikor érseki orvos. Még nincs azonban egészen tisztázva, hogy fivére volt-e az illető a tábornoknak, vagy csak unokaiivére. Születésük között mindössze három év korkülönbség van. De jelentkezett *Szabó Gyula* ügyvédnél *Nagy Sándor József*nek egy állítólagos leszármazottja is *Oradeáról*. Ez *Erdey Gyuláné* született *Nagy Anna*, egy 90 éves asszony, aki azt állítja magáról, hogy ő a tábornok egyedül életben levő leánya. Elmondta, hogy az *oradeai* szőlőkben lakik egy viskóban leányával, aki cukorkaárus bent a városban.

A hamvak elhelyezését illetőleg több terv merült fel. Az egyik terv az, hogy a *Gellért-hegyi* citadellát építenék át és ott helyeznék el a hamvakat. A másik megoldás az lenne, hogy egy közös nagy mauzóleumot építenének a hamvak számára a *Kerepesi*-temetőben, vagy pedig a *János-hegyen* emelnék ezt a mauzóleumot, amelyet éjjel-nappal kivilágítva tartanának. Végül sokan azt szeretnék, ha a hamvakat a *budai Szent György-téren*, a magyar honvédelmi miniszterium előtt helyeznék el díszes sírbolt alá.

Ujabb titkos kártyabarlangon ütött rajta az aradi rendőrség

A rendőrkesztor és az ügyész szerencsés fogása — Egy belvárosi magánházban folyt a tiltott „chemin de fer”

Csütörtökről péntekre virradó éjszaka az aradi rendőrség vezetője, *Bejan Romulus dr.* rendőrkesztor *Blanariu* királyi ügyész, néhány komiszár és detektív kíséretében behatolt egy belvárosi magánlakásba, ahol tiltott hazárdjátékot játszottak. A rajtaütés, amely éjszaka fél négy órakor történt, teljes sikerrel járt és a lakásban talált társaságot éppen „chemin de fer” játék közben lepték meg.

A rendőrkesztornak napokkal ezelőtt jutott tudomására, hogy a belváros egyik házában lakásában, egy ismert nevű aradi urnál, éjszakánként rendszeresen tiltott hazárdjátékok folynak. A rendőrkesztor megbízható embereit utasította, hogy állandóan tártsák figyelemmel a házat és pontosan jegyezzék fel mindazok neveit, akik megfordulnak a házban. Napokon keresztül futottak be a jelentések, míg végül is elérkezettnek látták az időt arra, hogy a kártyabarlangot leleplezzék.

Csütörtökön éjszaka fél négy órakor az egyik detektív jelezte, hogy a magánlakásban a kártyajáték megkezdődött és meg van a legjobb alkalom a rajtaütésre. A hatósági vezetők autókra ültek és a belvárosi házat autókkal közelítették meg. *Bejan Romulus dr.* csengett a kapun. Egy férfi lépett ki. A kesztor félretolta utjából a kapunyitó férfit és behatolt a házba, nyomában a detektivekkel, akik a meglepett embert már a rendőrök őrizetére bízták. Valamennyi kiírást elállták, majd beléptek a lakásba, ahol valóban nagy társaságot találtak, akik *chemin de fert* játszottak.

— Kezeket fel! Senki se hagyja el a termet! — A rendőrség felszólítására a játékosok ijedten ugrottak fel az asztaloktól és próbálták zsebregyömöszölni az előttük fekvő zsetonokat. Néhányan kiszöktek a szobából, azonban messze nem jutottak, mert az udvarban a rendőrök karjaiba szaladtak. A rendőrkesztor irányítása mellett, mindenkit leigazoltak, jegyzőkönyvet vettek fel. Az összes található zsetonokat és az asztalon lévő pénzt és kártyát elkobozták. Megállapítást nyert, hogy az ismert aradi kártyásokon kívül, néhány más városbeli egyén is részt vett a tiltott játékban, amelynek szereplői ellen a hivatalos eljárás megindult.

Lepaktálnak

az angolok a japán dumping-nagyiparral

PÁRISBÓL jelentik: Az angol nagyiparosok szövetségének elnöke a napokban tért haza *Japánból* és kijelentette, hogy *Japán* nem áll módjában a világkereskedelemben dumping-áruival nagyobb károkat okozni. Ezért javasolja, hogy célravezetőbbnek tartaná, ha a japán nagyiparral együttműködést létesítenének, mintia behozatali tilalom életbeléptetésével védekezzenek a japán dumping ellen.

Rheuma? ASPIRIN

A Duce csendet teremtett az Örökvárosban

Parancsszavára elhalkultak az autótülkök és Róma lakóinak idegeit nem tépi az ucca zaja — Megvalósult a világvárosok nagy problémája: a csendrendelet — Monay Ferenc dr. levele Rómából

Monay Ferenc dr. pápai magyar gyóntató, aki a Vatikánban él s csak pihenő szabadidejét tölti itthon Aradon, a minorita-atyák csendes rendházában, rendkívül érdekes levélben számol be arról a hatalmas változásról, mely az Örök város arculatát egyik napról a másikra megváltoztatta.

Elnémult az Örökváros

A Duce, aki hatalmas organumának férfias zengésű basszusát oly gyakran harsogtatja szerte a világba a mikrofon előtt és lelkes feketeingos híveinek vivátaival mennydörögte túl az éhező koldusok panaszos sírárait, most hirtelen megcsömörlött ettől a tobzó hangorkántól s hirtelen csendet parancsolt. A Duce, ez a páratlan szervezőképességű politikai zseni, aki már eddig is nem egy merész ujtással próbálta egyengetni Olaszország gazdasági fellendülésének útját, kétségtelenül nagy férfira népének, aki mindig tudja, mit akar. Ha a jelen esetben csendet akar, úgy annak bizonyára megvan a maga oka s ha a Duce valamit akar, azt keresztül is viszi. A Duce Rómában csendet akart s most Rómában csend van. Az autóknak tilos a tülkölés, a villamosok hangtalanul, csengetés nélkül robognak az olajozott síneken, a kocsisok hangos káromkodása megszűnt s hogy milyen nagy Mussolini hatalma, ezt legjobban bizonyítja az a tény, hogy még a Piazza del Popolo rikácsoló kofáinak is csendet tudott parancsolni.

Országot vezetni, hadsereget szervezni, szónokolni, diplomáciai egyensúlyt fenntartani, ez mind szép dolog, de asszonyok pergő nyelvét hallgatásra béklyózni, az már hőstett, sziszifuszi munka.

Szóval Rómában csend van. Az üzletek redőnyeit halkán huzzák le esténként a boltosok, a hangszerkereskedők patefonlemezei nem szórakoztatják fényes dőlben a munkanélküliek seregét, a suszterinasok nem fütyölnek a legdivatosabb slágereket, minden, halkán, nesztelenül megy végbe. Olyan az élet hangtalan mozgása a római uccákon, mint egy régi mozi a némafilm letűnt idejéből. Mi ez? Mit jelent az élet dalának, az eleven, liktető uccák forogtatásának néma szordinója?

Ez azt jelenti, hogy Mussolininek sikerült megvalósítani azt, ami a világ valamennyi zsi-bongó metropolisának hosszú idő óta égető problémája volt: a csendet. Az orvosok már régen megállapították, hogy a ma felajzott, beteg idegzetű nagyvárosi emberének egyetlen dolog tudna megnyugvást és gyógyulást adni és ez a titokzatos gyógyszer, amit nem árulnak patikában, amit semmiféle drága pénzzel nem tud megvásárolni magának a nagyvárosi ember, ez a nyugodt, olajos kerek simaságán nesztelenül síkló csend. A csendrendeleteket tömegével irták alá fővárosok polgármesterei, de harsztalanul.

Az emberek nem tudták vagy nem akartak ehhez a megnyugtató, disztigvált tónushoz alkalmazkodni. Páris, London, Tokió, New-York egyaránt zsi-bongó hangok szines és kábitó orchesterévé dagasztja a lármát, mely szinte elkábítja az ideget. A nagyvárosok éjszakai nem különböznek a nappaloktól, ordító, hangos reklámok, szín-, fény- és hangeffektur-

sokkal operáló élelmes nagyvállalatok egy állandó és szüntelen káosz idegölő mérgével itatják át a városi ember álmát, aki napi robotja után békességre, nyugalomra vágya.

És ami nem sikerült Pesten, Bucurestiben, Bécsben, Berlinben és sehol ezen a lármás földtekén, egyetlen intésére sikerült Mussolininek, a Duce akarta, tehát csend van, mert a Duce kívánsága parancs.

Ez a példa legjobban jellemzi azt a népszerűséget, aminek Mussolini örvend az olasz néptömegek előtt. Amit erőszakkal, hivatalos bürokratizmustól csepegő rendeletek el nem értek, azt a Duce egyetlen kérés szavával elérte. Most csend van Rómában, mert a Duce csendet akart.

Aki az olasz rendőrök jellegzetes Napoleon-kalapját ismerte, az csodálkozva látja, hogy a tavasz nemcsak a női-divat terén hozott be szeszélyes kedvével változásokat, hanem az olasz rendőrök fejének fedőjét is megváltoztatta. A régi divatu Napoleon-kalapok

Az utolsó pillanatban menekült meg a villamosszéktől egy amerikai színigazgató

Csaknem életével fizetett rá diszkrétójára — Oda volt kötözve a villamosszékhez, amikor megjött a kegyelem — Branding bankár meggyilkolásának rejtélye

New-Yorkból jelentik: Branding bankár koporsóját nem sokan kísérték ki a temetőbe. A sokszoros milliomos nem volt népszerű ember. Csak, mint kegyetlen vén uszorról beszéltek róla. Még tragikus halála sem keltett részvétet. A bankárt tavaly decemberben gyilkolták meg és rabolták ki villájában. A rendőri nyomozás gyors eredményt produkált:

letartóztatták Rodophe Monrey volt színigazgatót, akire egy névtelen levélben hívták fel a detektívek figyelmét.

A bűnösség kétségtelennek látszott: a híres nőcsábász és modern Don Juan íróasztalának egyik rejtett fiókjában megtalálták a meggyilkolt bankár két értékes gyűrűjét és egy kis aranyszobrocska is előkerült, amelyet a bankár állandó talizmánként hordott magával.

Monrey váltig tagadott, de a körülmények ellene szóltak. A főtárgyalás nem tartott sokáig. Az elnök azt a kérdést tette fel, hogy mit csinált a gyilkosság éjszakáján.

Ha alibit igazol, akkor megszüntetik el-lene az eljárást.

Monrey azt válaszolta, hogy nem árulhatja el, hol töltötte a gyilkosság éjszakáját. Ezek után az esküdtek tanácskozássra vonultak vissza és csakhamar elhangzott az ítélet:

a bíróság villamosszék útján való kivégzésre ítélte a nők bálványát.

A kegyelmi kérvényt Streathan, Illionis állam kormányzója elutasította és a kivégzés időpontját február 28-ikán délelőtt 11 órában állapították meg.

Február 28-ikán reggel egy autó gördült a kormányzó villája elé. Egy csodaszép, fiatal hölgy ugrott ki a gépkocsiból és könyörgött, hogy azonnal bocsássák a kormányzó elé. Streathan kormányzó fogadta az ismeretlent, aki térdre borult a kormányzó előtt és könyörögni kezdett:

— Mentse meg egy emberéletem, kormányzó ur! Monrey ártatlan!...

Ezután szaggatott szavakkal elmondta, hogy azon a tragikus éjszakán, amikor a bankárt meggyilkolták, Monrey nála volt.

A színigazgató inkább a villamosszéket vá-

helyett a sokkal modernebb fekete bársony pilótasapka-szerű fejdísz fedti a rend őreinek fejét. Hiába, boldog ország ez az Olaszország, amelyiknek legnagyobb gondját az képezi, hogy elegáns rendőrök posztoljanak a sarkon. Nem szabad elfelejtkeznünk arról a nagyfotossági ujtásról sem, hogy a közlekedési rendőrök fehér karmesteri pálcái helyett zentul csak a fehérkeztüis kezükkel irányíthatják a közlekedést. Azt hiszem, az utókor krónikásai ezeket az intézkedéseket a fehér keztüi politikája névvel tisztelik meg. Vagy ki tudja?

Sajtókiállításra készül a Vatikán

Páratlan méretű kiállításra készülnek a vatikáni városban. Jövő évben lesz az egész világ kereszténységét közelről érdeklő sajtókiállítás, melyen az egész világ katolikus sajtója képviseltetni fogja magát. Távkeletről, Indiából, Kinából, Japánból özönlenek a levelek a Pápa birodalmába, hogy a készülő esemény részletei után érdeklődjenek. Érdekes megjegyezni, hogy a minorita-rend japán provinciájában japán nyelven, minorita-papok által szerkesztett folyóirat, a „Mugenzai no Seibe Kishi“ vagy magyarul a Szent sziv hírnöke havi 600.000 példányban jelenik meg. Ez legjobban bizonyítja, hogy a Felkelő Nap országában az ősrégi bálványimádás helyét mindinkább a katolikus vallás foglalja el.

W. Rosen Alice.

lasztotta, semmint elárulja, hogy nála éjszaka-zott. A fiatal hölgy megnevezte magát és elmondotta, hogy férje rendkívül féltékeny természetű.

A kormányzó hitt a szépasszonynak.

— Nem tudok megkegyelmezni Monreynek, mindössze az áll módomban, hogy elhasszam a kivégzést és perflvételt rendeljek el. A kivégzésnek két óra múlva kell megtörténnie. A legközelebbi táviróállomás negyven percnyre van innen. Kísérlel meg, hogy chifretáviratomat feladja. Ha idejében érkezik, akkor Monrey meg van mentve.

Két perccel később az asszony már a volán mellett ült és a gépkocsi százkilométeres sebességgel száguldott a postahivatal felé. Egy motorkerékpár tünt fel mögötte, amely csakhamar beérte, elébekerült és elállta az útját. Az asszony kénytelen volt fékezni. Legnagyobb meglepetésére

a motorkerékpár utasában férjét ismer-te fel.

A férj beugrott felesége gépkocsijába:

— Nem szabad tovább menned... Eláru-lom neked, hogy én vagyok a gyilkos... Én rejtettem el Monrey íróasztalában az ékszer-eket... Tudtam, hogy viszonyod van vele... Kínzott a féltékenység és így akartam tőle megszabadulni...

Az asszony iszonyattal nézett végig fér-jén, aki tovább könyörgött:

— Ha őt megmented, engem veszítsz el... Az asszony nem válaszolt, hanem még nagyobb sebességre kapcsolt. A következő pillanatban revolverlövés dördült el.

A férj föbelötte magát, Mire a gépkocsi a postaállomáshoz érkezett, az autó utasa halott volt.

Branding bankár gyilkosa önmaga felett itél-kezett.

A kormányzó távirata az utolsó pillanat-ban érkezett meg.

Monrey már oda volt kötözve a villamos-székhez, amikor a fegyházigazgató meg-kapta a kormányzó utasítását.

Két nap múlva Monreyt szabadlábra helyez-ték. A gyilkosság rejtélye megoldódott.

A MERA-autobuszvállalat ezuton hozza a n. é. közönség szives tudomására, hogy f. hó 18-án, hétfőn reggeltől

Aradról—Nadlacra reggel 7-kor,

Nadlacról—Aradra délután 5 órakor

induló autobusjáratok újból megindulnak. 1292

HIREK

A becsületes örült

Ilyen is akad a mai világban. Sőt — pesszimisták szerint — a két fogalom, ebben a sorrendben — elválaszthatatlan. És sötét tézisüket alátámasztják azzal a kis történettel, amelynek színtere: a korlátlan lehetőségek és lehetetlenségek hazája, ahol a yankee polgártársak most sajnálkozva vették tudomásul, hogy Frank Gregor, akinek „a világ legbecsületebb embere” megítéltelő címét adományozták — közveszélyes örült...

Frank Gregor története az egész világot bejárta. A derek newyorki sandwich-árus, aki naponként mellén hátán nagy plakáttal járta be a metropolis banknegyedét, egy szép napon aktatáskát talált, amelyben 42 ezer dollár értékű értékpapír volt. Frank Gregor nem szédült meg a hatalmas összegetől, elment a legközelebbi rendőrszobára és átadta az aktatáskát. Másnap a becsületes sandwich-árus Amerika egyik leghíresebb embere lett, akinek fényképe alatt az összes lapok hozták a megítéltelő címet: a világ legbecsületebb embere.

A megtalált aktatáska tulajdonosa egy bankbizományos cég volt, amely hálából heti husz dollárt biztosított a sandwich-árusnak. És Frank Gregor letépte testéről a reklámplakátokat, sarokbadobta a sandwichestálat és örömeiben beállított egy jónévi newyorki vendéglőben. Egyszer életében előkelően akart megebédelni. És Frank Gregor másnapra újabb szenzációval szolgált a világnak. Ebéd közben felugrott, kést rántott és rávetette magát egy békésen üdögélő öregurra.

— En vagyok az Isten — kiáltotta — azt ölöm meg, akit akarok.

A békés öregur elájult, Frank Gregort pedig lefogták, bevitték az őrszobára, ahol orvosok vizsgálták meg. És kiderítették, hogy „a világ legbecsületebb embere” — közveszélyes örült. Aki éppen abban az ünnepélyes pillanatban bolondult meg, amikor életének első nagyuri ebédjét akarta elfogyasztani.

Frank Gregor az egyik elmeintézet jól elzárt falai közé került és a lélekbuvárok most azon vitatkoznak, vajjon a derek sandwich-árus az örömtől bolondult-e meg, amiért nem kellett több plakátokat hordoznia, vagy pedig már akkor is örült volt, amikor a talált negyvenkétezer dollárt visszaadta. Tehát az örült folyik a vita, vajjon azért volt becsületes, mert örült, vagy azért örült, mert becsületes.

A vita egyelőre még nem fejeződött be. Frank Gregor addig is párnázott cellájának falait döngeti. És Amerika lesújtva vette tudomásul, hogy hosszú évek alatt egyetlen embert tartott méltónak „a világ legbecsületebb embere” büszke elnevezésére és arról is kiderült, hogy — bolond...

IDŐJÓSLAT: FELHŐS IDŐ. A budapesti meteorológiai intézet jelentése szerint a nappali felmelegedés tovább folytatódik, elvélve csapadékkal. Az éjjeli fagy enyhül.

Júliusban lesz a kisanant gazdasági bizottságának ülése. Bucurestiből jelentik: A kisanant gazdasági bizottságának üléseit júliusban tartják Bucurestiben Titulescu elnöklété alatt.

Dr. Lupu külföldi tárgyalásai. Bucurestiből jelentik: Dr. Lupu tegnap este Párisba utazott, ahonnan Londonba megy. Előreláthatólag egy hónapig fog külföldön tartózkodni és tárgyalásokat fog folytatni a külföldi radikális pártok vezetőivel, abból a célból, hogy a nemzeti-parasztpárt miként kapcsolódhat be ezeknek a pártoknak az egyesületébe.

Váratlanul elnapolták a prágai képviselőházat. Prágából jelentik: A prágai képviselőházat tegnap éjszaka váratlanul elnapolták március 21-ig. Politikai körökben biztosra veszik, hogy a csehszlovák parlamentet két héten belül feloszlatják és hamarosan kiírják az új választásokat, melyeket valószínűleg május végén, vagy esetleg június elején tartanak meg. A jelenlegi parlament csak még néhány jelentéktelenebb természetű törvényjavaslatot fog letárgyalni.

Királyi nász a skandináv államok között. Stockholmból jelentik: Tegnap hivatalosan is bejelentették Ingrid svéd hercegnő és Frigyes dán trónörökös eljegyzését. A hercegnő Gusztáv Adolf svéd trónörökös leánya.

Sterilizálnak Finnországban is. Helsinkiből jelentik: A finn parlament ma 144 szavazattal 14 ellenében elfogadta a sterilizációs törvényjavaslatot. Az új törvény értelmében a jövőben a gyilkosokat és gyengeelméjűeket sterilizálják. Ugyancsak sterilizálják azokat is, akik súlyos, illetőleg gyógyíthatatlan betegségben szenvednek és maguk kéri a sterilizálásukat.

— Codos és Rossi Versaillesbe érkeztek. Versaillesből jelentik: Codos és Rossi repülők a nyugatafrikai Porto-Preiből jöve le szálltak Versaillesben. A két repülő megszakítás nélkül 4700 kilométeres utat tett meg.

— Hatezerévesnél régebbi őstelepelt találtak. Párisból jelentik: Selon sul Marne közelében 100 méter mély barlangot találtak, amelyben emberi csontvázakat és közserszámokat fedeztek fel. A szakértők véleménye szerint 6000 év előtti település nyomaira bukkantak.

— 500 vaggon só Magyarországra. Bucurestiből jelentik: A monopolgazgatóság tárgyalásokat folytat a magyar kormányval 500 vagon só kivitele ügyében. A tárgyalások kedvező eredménnyel bíznak.

— Házasság. Deutsch Luisa (Fiume) és Leikovits Jenő (Arad) szívesen látják jóbarátaikat f. hó 17-én, vasárnap déli 1 órakor Timisoaran (Gyárváros) Str. Dacilor 25. szám alatt tartandó esküvőjükre. (Minden külön értesítés helyett).

— Mi a „harmadatóm”? Londonból jelentik: Rutherford egyik tanítványának sikerült az atomot további részekre bontani. Sugárakat fedezett fel, amelyek az atommag szétoztásánál keletkeztek és amelyek olyan kemények, hogy méter vastagságú ólomfalon is áthatolnak. Ezeket a sugárakat „neutrónnak” hívják. Olyan anyagparányokból állnak, amelyekben elektromos feszültség nincsen. Feltételezzük, hogy ezek az anyagok embrionális állapotban vannak. Tehát a keletkezés stádiumában. Ugy gondoljuk, hogy egy-egy ilyen részecske egy protonból és egy elektrónból rakódik össze. A proton pozitív töltése és az ugyanolyan nagyságú elektrón negatív feszültsége tartja össze őket. Ezek a feszültségek kölcsönösen kiegyenlítik, tehát semlegesítik egymást és ezért nevezzük őket neutrónoknak. Egynéhány atomfizikus véleménye szerint ezek az okai a súlypontnak, mások a delezesség egységeinek tartják őket.

— Krónikus gyomorhaját (gyomorégés, gyomorfájás, savanyu felbőfögés, görcs, puffedség stb.) gyógyítja a *Salvacid*.

— Akut gyomorrontás ellen vegyen óránként 2-2 szem *Salvacid* pasztillát a tünetek (hányás, görcs, láz, bevont nyelv stb.) megszűntéig. Biztos és gyors gyógyulás. 2000 belföldi és külföldi orvos elismerő véleménye.

15 szemet tartalmazó kis tubus L. 50.—

50 szemet tartalmazó üveg L. 150.—

Kapható a gyógyszerárakban és a romániai képviselőknél: „Szent István” gyógyszerár, Oradea, Str. I. C. Bratianu 60.

— Egy évi börtönrre ítélték egy aradmegyei földművest. Nemes Péter zarandi földműves az elmúlt év decemberében a községben tartott vásáron volt. Egyszerre észrevette, hogy Mot János gazda, aki sertéseket vásárolt, egy közeli mérlegre tette le pénztárcáját és néhány lépésnyire eltávozott. Nemes felkapta a tárcát, amelyben 40.000 lej volt és a mező felé szökött. Itt elásta a földbe a pénzt. A tolvaj nem vette észre azonban, hogy futás közben elszórt 17 százelejt. Ez vezette nyomra a csendőroket, akik néhány nap múlva megtalálták a pénzt, sőt elfogták a tolvajt is. Miután megállapítást nyert, hogy Nemes visszaeső bűnös, a bíróság egy évi börtönrre ítélte. Az elítélt fellebbezett.

Tavaszi tragédia

— Na, mi az?! Miért rongálja maga ezt a padot...?

— Hagyja, biztos ur: végleg végezni akarok ezzel a növel...!

Aradi ügyvéd és katonaszabó harca

Hamis vád címén jelentette fel dr. Boca Gyula aradi ügyvéd Ariton Miklós katonaszabót. Ariton még hónapokkal ezelőtt feljelentette az ügyvédet az ügyvédi kamaránál, valamint az ügyészségnél is azzal vádolta meg, hogy súlyosan megkárosította. Az ügyészség és ügyvédi kamara megszüntette az eljárást az ügyben, illetve felmentette Boca dr.-t, aki nyomban feljelentést tett Ariton ellen. Az így ma került tárgyalásra a törvényszék előtt s Ariton ügyvédje illetékességi kifogást emelt a bíróság ellen, azzal az indoklással, hogy Boca dr. nem mutatta be a kamara felhatalmazását a per megindítására és így nem tekinthető köztisztviselőként. A bíróság helyt adott a kifogásnak és az ügyet a járásbíróság elé utalta.

— A vasut új világrekordja. Londonból jelentik: London és Newcastle között a LNER vasutársaság Payrus nevl mozdonya két új vasuti világrekordot állított fel. A mozdony által vont szerelvény a London és Newcastle közötti 429 kilométeres uton 109 kilométeres óránkénti átlagsebességet ért el. Ugyanez alkalommal 170 kilométeres óránkénti sebességet is elért a mozdony. Egy másik vonalon 161 kilométeres átlagsebességet ért el az angol vasut rekordermozdonya.

— Bünyü egy eladott aradi ház körül. Érdekes bünyü került ma az aradi törvényszék elé. Az ügy vádlottjaként Csetei Sándor nyugdíjas vasutas és Brandenburg Rudolf volt kereskedő szerepeltek, akiket özv. Rotter Sándorné volt háztulajdonos jelentett fel dr. Perényi Emil ügyvéd útján. A feljelentés szerint a háztulajdonos eladta Cseteinek házát, majd a nyugdíjas vasutas azzal ijesztette meg, hogy ne tartsa otthon pénzt, mert egy napon meggyilkolják és kirabolják. Rábészélte özv. Rotternét, adja ki kamatra megmaradt 100.000 lejt Brandenburg Rudolfnak. A feljelentés azzal vádolja meg a két vádlottat, hogy összejátszottak az idős asszony megkárosítására. Miután az ügy egyik fontos tanúja hiányzott, elrendelték a Bucurestiben levő tanu elővezetését. A tárgyalást pedig május 9-re halasztották.

Newyorkban a nőnek szabad olozni

A newyorki rendőrbíróság hosszas tárgyalás után érdekes ítéletet hozott egy pofozkodó hölgy ügyében. A pofozkodási drámának Newyork legelőkelőbb uccáján, a korzó jellegű Broadway volt a színtere. A panaszos férfi itt megszólított, majd visszautasítás után is tovább szövegelt egy csinos hölgyet. A hölgy erre válaszul olyan két pofont kent le a lángoló és sustorgó férfiúnak, hogy az kalimpálva terült el a földön. Agyrázó ást kapott a hölgy pofonjától, amint ezt a hatósági orvos hivatalos bizonyítvánnyal tanusította. A rendőrbíróság előtt a hölgy azzal védekezett, hogy másképpen nem tudott a tolokodó ifjútól megmenekülni. A rendőrbíróság felmentette a nőt a vád alól, azzal az indoklással, hogy „minden hölgynek, akit az utcán megszólítanak, joga van ahhoz, hogy nyomban pofonnal vegyen elégtételt magának”.

— Arany- és ezüstpénzt vet ki a tenger. Angliában a dorsetmegyei Portland környékén a tenger hullámai régi arany- és ezüstérméket és kisebb ezüstrudakat vetettek partra. Több érmén Emánuel portugál király képe látható, aki a XVI. század elején uralkodott. Azt hiszik, hogy a lelet a Portland táján elsüllyesztett „spanyol armada” gályáinak kincse lehetett. A hatóságok buvárokkal fogják a tenger fenekét átkutatni, miután a gályák nagy arany- és ezüstkészlettel süllyedtek el.

— Aradi cserkészek európai körutja. Az aradi öreg cserkészek rövidesen európai körutra indulnak, mivel a tizenegyedik nemzetközi világjamboreet ez évben a Stockholm melletti Ingeröben tartják meg. A romániai cserkészek július 20-án indulnak a Cernautiban felállítandó gyűjtőtáborból Lengyelország felé, majd az ingerői nagy táborozás után Németország és Csehszlovákia nagyobb városait látogatják végig. A részvételi díj 35 napra 7000 lej. Az aradi Cohors-parancsnokság egyébként fennállásának 15 éves évfordulóját fogja megünnepelni április 8-án, a Városi Színházban.

— Ma az alanti gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:

JANKA: Bulevardul Regele Ferdinand.

SZONDI: Str. Consistoriului.

WEISZ: Piata Ayram Iancu.

Gyilkos merénylet a hedzsászi király ellen

Mindhárom támadót agyonlőtték
a testőrök

MEKKÁBÓL jelentik: A mekkai nagymecset közelében gyilkos merényletet kíséreltek meg Ibn Saud hedzsászi király ellen. Az uralkodó több magasrangú iőtiszviselővel együtt sétált, amikor váratlanul há-

IBN SAUD
Hedzsász királya

rom jemeni „sejdi“ vette körül és rávetette magát.

A kíséret soraiban természetesen nagy izgalom keletkezett és attól tartottak, hogy a király áldozatul esik a páratlan vakmerőséggel megkísérelt merényletnek. Az éber királyi testőrök azonban — még mielőtt a támadók a királyt megsebesíthették volna, — több lövést adtak le és mindhárom támadót agyonlőtték.

AZ ELET ROZSDAJA

Ne várjon addig, amíg az arteriosklerosis kellemetlen
következményeinek áldozataul esik!

Vizsgálja fölül vérének tisztaságát és folyékonyságát!

Az URODONAL-t vagy
evés előtt, egy kávéskanállal egy fél pohár vízben feloldva, vagy este,
lefekvés előtt, s intén egy
kávéskanállal egy pohár
vízben feloldva, kell szedni

IME MIT MOND AZ ORVOS:

„40 éven túl feltétlenül szükséges vérünket megtisztítani, mivel a húgysav szervezetünkben felhalmozódik és a kiválasztószervek elégtelenül működnek“. A húgysav megrövidíti az életünket, mert az arteriosklerozisra vezet, aminek következményeitől mindenki irtózik. Ezek a következmények a következők: szélütés, az angina pectoralis, a bénulások, a vesegyulladás és az urémia. A húgysav elkeseríti az életünket, mert arthritismusra vezet, mely betegség a következő jelenségekkel jár: izületi- vagy izomreuma, vesekövek, neuralgiák, epe- és hólyagfövény.

Szükséges tehát, hogy egy elsőrangú húgysavoldó szert használjunk, ami nem lehet más, mint a világhírű URODONAL. A világ leghíresebb orvosai írják elő, mert a bajt gyökeresen távolítja el, amennyiben feloldja a húgysavat. Az idős és öreg egyéneket fenyegető veszélyek ilyen módon megszűnnek. Visszaadja a vérnek tisztaságát és folyékonyságát, amik a szervezet kifogástalan működésének elengedhetetlen tényezői.

URODONAL

megakadályozza az arteriosklerozis, az urémia, a paralízis
és a szélhűdés kifejlődését.

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

Hetvenezer lejjel károsította meg Dumitrescu tábornok az aradi csendőrparancsnokságot

Nyilvánosságra került a volt csendőrségi főparancsnok elleni vádirat teljes szövege
— Mire fordította Dumitrescu tábornok az elkezelt milliókat? —

Bucurestiből jelentik: Ma nyilvánosságra került a Dumitrescu tábornok, volt csendőrségi főparancsnok ellen kiadott vádirat teljes szövege. A vádirat elmondja, hogy 1931. áprilisában nevezték ki a csendőrség főparancsnokává Dumitrescu tábornokot, akinek zsoldján kívül mindössze 115 hektár földje és egy kis háza volt a constantamegyei Dorobanti községben. Kinevezése után elhelyezte állásából Lobei intendáns-tábornokot, akinek helyébe bizalmasát és mostani vádlott-társát, Parvulescu ezredest nevezte ki. Nyomban megkezdte manipulációit — állapította meg a vádirat — és

az első teendők között szerepelt, amikor az aradi csendőrparancsnoksággal tehéneket vásároltatott dorobanti-i birtoka számára 70 ezer lejes értékben.

1931. végéig, tehát néhány hónappal kinevezése után Dumitrescu tábornok már kastélyát alakította át dorobanti-i házá. Ekkor már 500 ezer lejjel károsította meg az államot.

A manipulációk tovább folytak. Sőt megkezdődtek a további birtokvásárlások, valamint befektetések a dorobanti-i birtokon, amelyeket Marcu Dului szakértő a következőkben állapított meg:

Utépítések 100 ezer lej értékben, 34 épület emelése 1931. és 1933. között a dorobanti-i birtokon 6 millió 783 ezer lej, más mezőgazdasági befektetések 5 millió 523 ezer lej. A vádirat ezután részletesen sorolja fel a tábornok üzemeit, amelyek között hamis kiutalások és

egyéb okirathamisítások is szerepelnek. Mindazokat, akik manipulációiban segítségére voltak, soronkívül léptette elő, míg vádlott társainak nagyobb kölcsönöket folyósított. A tízmillió készpénzsikkasztásra vonatkozólag megállapítja a vádirat, hogy ebből a pénzből Dumitrescu tábornok 24 hold szőlőt ültetett (egy hold átlagosan 80—100 ezer lejbe került), 34 épületet emelt és husz holdas gyümölcsösöt létesített. Ezenkívül negyven lovat, nagymennyiségű tehenet, birkát, háromtíz vásárolt, mezőgazdasági gépeket rendelt, végül pedig hatalmas birtokokat vett. A továbbiakban megállapítja a vádirat, hogy

a tábornoknak összesen 42—52 ezer lejes legális jövedelme volt, tehát évenként 600 ezer lej. Ennek dacára már működésének első hónapjaiban több mint egy millió lej értékű anyagot vásároltatott Negoescu kapitánnyal.

A büntársként szereplő Letu ezredes — folytatja a vádirat — a büntügyi vizsgálat során azt vallotta, hogy Dumitrescu tábornok rendkívül szigorú felettesnek mutatkozott, aki nagyszerűen volt informálva mindenről, ami a csendőrségnél történt. És éppen szigorom miatt nem mert senkisémet ellentmondani, amikor Dumitrescu rendeletére hatmillió lej értékű kiutalást kellett végezni. Összesen — mint megírtuk — tizenhat millió lej kárt okozott a tábornok az államnak, amiért március 21-ikén került a hadbíróóság elé.

Az „Astra-Romana“

és a „Distributia“ működését felülvizsgálják a nemzeti munkavélemeny szempenlájából

Bucurestiből jelentik: A nemzeti munka védelméről szóló törvény végrehajtására alakult bizottság tegnapi ülésén megvizsgálták az erdélyi, bánáti és bucovinai magánvállalatok helyzetét és elhatározták, hogy büntetésben részesítik mindazokat a vállalatokat, amelyek nem küldték be a munkaügyi miniszteriumba az előírt személyzeti kimutatást. A szóbanforgó vállalatok névjegyzékét a hivatalos lapban teszik közzé.

Ezután felhatalmazást kért a bizottság a munkaügyi miniszteriumtól, hogy speciális bizottság vizsgálja felül az „Astra-Romana“ és a „Distributia“ petroleumvállalatok működését, mert a két vállalatnál a román elem nincs megfelelő arányban képviselve.

CENTRAL

D. u. 3 órától

A KOZÁKOK

Rosita Moreno, José Mojica, Mona Maris.
Az előadások keretében a donkozák kórus fellépte

Jön: Asszony, vadállat és erény.

Főszerepekben Clark Gable, Myrna Loy
és William Powell. 11:7

URANIA

Premier!
D. u. 3 órától

A TITKOS 13-AS

Szenzációs zenés kém-film.

Főszerepekben: 1129

Gary Cooper

Marion Davies.

SELECT

Ma és holnap utól ár.
D. u. 3 órától

Halálugrás a boldogságba

Zenés vígjáték. Főszerepekben: 1130

Bársony Rózsi, Fritz Schultz, Felix Bressan

Mélyseges részvét mellett temették Frint Lajos evangélikus püspök elhunyt hitvesét

Az egész város megilletődött részvétel mellett helyezték ma örök nyugalomra **Frint Lajos** hitvesét. A gyászszertartás már a déli órákban megkezdődött, ekkor vitték át ugyanis a koporsót a lakás melletti irodában elhelyezett ravatalról a templomban felállított katedrálisra. **Dénes Béla** püspöki titkár-lelkész megintodott hangon, néhány keresztlen szóval bucsuztatta a halottat, felvázolta azt a mérhetetlen veszteséget, amelyet az elhunyt távoztával maga mögött hagyott.

Harangzugás közepette szállították a díszes ércoporsót a templomba, ahol közvetlenül az oltár előtt állították fel a ravatalt. Egész délalatt és az ebédutáni órákban seregestül keresték fel a hívők a nagyasszony ravatalát és könnyes szemmel mondtak örök bucsút. A délutáni órákban már a részvétnyilvánításnak szánt koszorúk egész tömegét hozták. A koporsót és a ravatalt virágok borították be. Koszorút küldtek többek között a következők: *Evangélikus egyház, Purgly László, Szondyné, dr. Földes Béla, Evangélikus Nőegylet, Protestáns Kör, Kneffel Lajos és családja, Kneffel Béla és fia, Lita Olga, Nagy Imre, dr. Kabdebó György, Lautner-család, dr. Palágyi Jenő, dr. Schmidt János, Martoff János, Baál-család, Schäffer Richárd és családja, Lichental-család, Mitykóné, Szolnay-család, Dénes Béla, Institoris Ferenc, dr. Krausz, dr. Vitos-család, özvegy Hunyadiné, Kászonycsalád, Bácskay-család, Scholcz-család* és még sokan mások.

Három óra után már alig lehetett helyet kapni a templom földszintjén és ezért az egyre érkező gyászolókat az emeleti, kórusnak fenntartott karzaton helyezték el. A gyászolók között kivétel nélkül ott láttuk Arad vallási és társadalmi életének vezetőit. Valamivel négy óra előtt érkezett **Purgly László**, az evangélikus egyház régi elnöke, **Parecz Béla** dr., a Magyar Párt nőke, dr. **Paszitny Bonaventura** minorita rendfőnök, dr. **Wild Endre** minorita kultúrasi igazgató, **Harsányi Vince** minorita szerzetes, **Kováts Zoltán** református lelkész, dr. **Szell Lajos**, dr. **Cihandu György** görög-keleti szentszéki tanácsos, **Mihulin Virgil** görög-keleti szentszéki tanácsos, **Crisan Ascaniu** liceumi igazgató, dr. **Vágvölgyi Lajos** főrabbi, **Faragó Rezső** vezérigazgató, **Platos János**, a betegsegélyező igazgatója, gróf **Porcia Lajos**, dr. **Palágyi Jenő**, dr. **Borsos Béla**, dr. **Korányi Barnabás**, dr. **Posgay István**, **Dániel Endre**, dr. **Schmidt János** és még sokan.

Négy órakor orgonazugás jelezte, hogy megkezdődött a gyászszertartás, amelyet **Materni Imre** oradeai főesperes, **Argay György** timisoarai főesperes, **Semmel Viktor** timisoarai másodlelkész, **Fröhlich Viktor** semlaci lelkész, valamint **Dénes Béla** aradi lelkész, püspöki titkár végezték. **Materni** főesperes lépett az oltár elé és rövid imát mondott, amit a hívők állva hallgattak végig, majd nagyhatású gyászbeszédet mondott. A főesperes arról beszélt, hogy az ember élete is, akár az évszakok, változnak, új fényt, új derűt, új napsugarat hoznak, de közeledik az őszi, az elmúlás... Megható beszédének végzetével, rövid ima után véget ért a gyászszertartás és megindult a menet a felsőtemető felé. A levegőt ismét harangzugás töltötte be, megindult a gyászkocsi és utána hosszú kigyózó menetben a gyászolók nagy táborá.

A felsőtemetőbe érve, a családi sirkert előtt **Argay György** timisoarai főesperes mondott néhány keresetlen szóval megható bucsuztatót, majd **Frint Lajos** hitvesét örök nyugalomra helyezték.

— **Borzalmas lakodalom.** Londonból jelentik: Borzalmas tömegszerencsétlenség történt Ajmer helységben. Egy lakodalmon váratlanul felrobbant a tűzijáték felszerelés. A robbanásnak megdöbbentő hatása volt. Négy ember meghalt, 150 pedig többé kevésbé súlyosan megsebesült.

— **Új ferencrendi házfőnök Radnán.** Radnáról jelentik: A csütörtöki napon a radnai Szent Ferencrendi zárda Páter Genszky Jukundian személyében új házfőnököt kapott. Az új házfőnököt Simleu-Ciucról helyezték váratlanul Radnára. Az új házfőnök valóban rokonszenves egyénisége lesz hivatva a radnai katolikusok közötti kettészakadást helyrehozni. A radnaiak fokozott érdeklődéssel tekintenek az új főnök bemutatkozása elé, aki komoly szervező erővel bír és aki töltetlenül összehozza majd a radnai katolikusokat. Genszky Jukundian házfőnök kitűnően beszéli a német nyelvet és ez annál is jobb, miután a kegyhelyre zárandókló németaiakú hánsági hívőkkel is nagy-szerűen megérteti magát. Páter Vitéz Berardot, a volt radnai házfőnököt Simleu-Ciucra helyezték ugyancsak házfőnöki minőségben.

— **Az állami sorsjáték mai húzásának eredménye.** Bucurestiből jelentik: Az állami sorsjáték mai húzásán nagyobb nyereményeket a következő számok nyertek: 1 millió lejt a 278.424 számú bélyeg és a másik egymillió főnyereményt az 51.613 számú sorsjegy. 250 ezer lejt: a 180.203 számú bélyeg, 100 ezer lejt a 191.021 és 264.992 számú bélyegeg, 500 ezer lejt a 37.668 számú sorsjegy, 200 ezer lejt a 38.667 számú sorsjegy, 100 ezer lejt a 9832 számú sorsjegy és 50 ezer lejt az 59.140, 13.092, 28.307, 42.317 és 34.159 számú sorsjegyek, továbbá a 122.143, 235.582 és 134.568 számú bélyegeg nyertek. A számok helyességéért felelősséget nem vállalunk.

OLVASSA és CSODÁLKOZZÉK!

195

leiert **195** ad most

SZENTGYÖRGYI

VALODI FRANCIA DIVATSZÖVETET
MINDEN SZINBEN (180—140 cm. azéles)

**KOMPLÉRA,
KOSZTUMRE,
RUHARA**

vegyen Ön is beidőre, mert ezt a rendkívül előnyösen beszerzett tétel árut, napok alatt el fogják kapkodni.

— **Két tüzet jelentettek ma az aradi csendőrszárnyparancsnokságnak a megyéből.** Az egyik **Holler János** ocui gazda házában tört ki. **Holler** felesége a kemencében kenyeret sütött és közben kigyulladt a kemence előtti padozat, amittől lángok lobbantak a butorok is. Mire az oltásra gondolni is lehetett volna, az egész ház lángokban állt. A kár meghaladja a 80—100.000 lejt. — A másik tűz **Chier** községben gyújtogatásból eredt. Ismeretlen tettesek felgyújtották **Rada György** kerítését, majd elmenekültek.

— **Akut és krónikus légzőszervi megbetegedések pompásan gyógyulnak a Svábhegyi szanatóriumban** (Budapest) csiramentes, napfényes, subalpin levegőjén. Inhalatorium, Solo-kamra, modern belézőgő apparátusok.

TELEGRAMMA

BANCA ILIESCU S. A., Cluj

Directiunea Loterici de Stat értesíti, hogy a 7-ik sorsjáték I-ső osztályu húzásán a három főnyeremény közül kettő az Önök árusításából nyert: Lei: 500.000. No. 37668., dupla sorsjegy vagyis 1.000.000 lejt. Lei: 200.000. No. 38667. és Lei: 50.000-t nyert a No. 36743. szintén dupla sorsjegy vagyis 100.000 lejt.

Director General:

I. ROSENI BALANESCU

Banca ILIESCU értesíti, hogy a fenti nyeremények a következő helyekre oszlottak meg: 500.000 lejt nyerték Cluj és Timisoarán, a 200.000 lejt, Cluj, Arad és Satumare, az 50.000 lejes nyeremények megoszlanak Cluj és Arad között.

A 7-ik Állami osztályosorsjáték I-ső osztályának húzásán az alábbi számú sorsjegyek nyertek: **Osztályosorsjáték:** Lei: 1.000.000. No. 51613. Lei: 500.000. No. 37668. Lei: 200.000. No. 38667. Lei: 100.000. No. 9832, 25209. Lei: 50.000. No. 36743, 47314, 59140, 59902. 1555 lejt nyertek a 86-al és 72-vel végződő sorsjegyek.

Melléksorsjáték: Lei: 1.000.000. No. 278424. Lei: 250.000. No. 180203. Lei: 100.000. No. 191021, 264992. Lei: 50.000. No. 122143, 134568, 233582. 800 lejt nyertek a 144-, 167-, 190-, 205- és 987-el végződő számú sorsjegyek.

Olcso utazás a Makkabiádra

Szombaton, március 16-án indul el Constatából Haifa felé a „Dacia” S. M. R. gőzös, amely az ökirályságból és Bucovinából szállít turistákat és érdeklődőket a II. Makkabiádra. A 400 utas kényelméről, kellemes utazásáról L. H. Lazarovitz, az S. M. R. vezérképviselője gondoskodik személyesen.

Egy hét múlva, vagyis március 23-án egy második csoport indul Haifába a „Regie Carol” S. M. R. gőzösn. Erre az utazásra még korlátozott számban állanak helyek rendelkezésre. Az oda és visszautazás, minden költséget beleértve, leszálított árak mellett első osztályon 10.200, második osztályon 7800, harmadik osztályon csak 4400 lejbe kerül. A palesztinai vizumot mindazok megkapják, akik az angol konzulátus által kért garanciát felmutathatják, vagyis bizonyosságot tesznek arról, hogy palesztinai tartózkodásuk alatt megfelelő anyagi eszközökkel rendelkeznek. Érdeklődni, valamint az utazásra jelentkezni a Künstler vizum-irodában lehet. (Bul. Regina Maria 24.)

— **Véget ért a moszkvai nemzetközi sakkverseny.** Moszkvából jelentik: A Moszkvában folyó nemzetközi sakkverseny véget ért és annak két első győztese van. Az egyik a szovjet **Botvink**, míg a másik **Flohr**, cseh sakkjátékos.

— **Ma, szombaton este 9 órakor nagyszabású táncestélyt** rendeznek az aradi nyomdászok a Gutenberg-Otthonban. Elsőrendű zenéről és büfé-ről gondoskodott a rendezőség. Belépődíj 20 lejt. A táncestély tiszta jövedelme a munkanélküli nyomdászok javára fordítatik.

— **Aradi válóper epilógusa.** Egy aradi ur-asszony válóperének epilógusa folyt le ma délelőtt az aradi büntető járásbírószágon. A válóper folyamán az ügy két tanuja: két ismert aradi ur-asszony olyan vallomást tett, amelyet a válásban érdekelt fiatalasszony édesanyja, egy előkelő állású közhivatalnok felesége sértőnek talált magára nézve. Ezért pert indított a két tanu ellen a járásbírószágnál, ahol most tárgyalják az ügyet. A bíróság 500—500 lejt pénzbüntetéssel sújtotta a két tanut, azzal az indoklással, hogy a vallomásban tényleg szerepeltek olyan részletek, amelyek kimerítik a becsületsértés fogalmát.

— **Értekezletet tartanak az utazók és ügynökök.** Az aradi kereskedelmi utazók és ügynökök elhatározták, hogy érdekeik megvédése, valamint az időszéri kérdések megbeszélése végett vasárnap délelőtt a Kereskedelmi Testület nagytermében értekezletet tartanak. Az értekezlet iránt az utazók körében — tekintettel a megvitatandó kérdések fontosságára — általános érdeklődés nyilvánul meg.

— **Tolvajok és csalók az aradi ügyészségen.** Ma beszámolták az aradi ügyészségre **Covaciu Miklós**, **Tódor** és **Florea** cigányokat, akik **Vuica János** aradi lakostól 1100 lejt csaltak ki, azzal az ürügyvel, hogy tizlejes ércpénzeket gyártanak nagy mennyiségben. Igéretüknek nem tettek eleget, mire **Vuica** feljelentette őket. Az ügyészség elrendelte a család cigányok letartóztatását. — Ugyancsak az ügyészség rendelte el **Gurzeu János**, **Alitea Károly**, **Lepedus Mihály** és **Ilica Constantin** ségai lakosok letartóztatását, akik ellopták **Scholcz József** pénztárcáját.

— **A gyomoríjás, gyomornyomás, bélsárgan gás, aihasi vérbőség, nagyfokú erjedés, rossz emésztés, fehér nyelvlepedék, kábultság, fülzugás, halvány arcszín, migrén, kedvetlenség a természetes „Ferenc József” keserűviz használata által igen sok esetben hamarosan elmúlik.**

— **Éhenhalt: kiléte ismeretlen.** Marburgból jelentik: A közeli erdőben az egyik bokorban veszekedő varjakat észlelt egy arrahaladó bánvamunkás. Odament, elzavarta a madarakat és ekkor nagy megdöbbenéssel állapította meg, hogy a varjak egy férfi holtteste fölött kaptak össze. Bizottság szállt ki a helyszínre, majd felboncolták a ismeretlen ember holttestét, akiről megállapították, hogy éhenhalt. Gyomrában csak néhány farkéregmaradványt találtak. Személyazonosságát még eddig nem tudták megállapítani.

— **A „Szinházi Élet” legújabb száma** Hatvany Lili kritikáit közli a legutóbbi, hatalmas sikerű bemutatokról. Hogyan ünnepezték Szendy Károly polgármestert, az FTC volt játékosát klubtársai? **Vaszary Piroska** gyermekkori csínyjeit meséli el novellájában 32 oldalas gyermeklap, divat, film, társaság, konyha és kozmetika-rovatos, 64 oldalas Rádióvilághíradó egészítik ki a 284 oldalas „Szinházi Élet”-et. Darabmelléklet: „Főur, fizetek”. Kottamelléklet: a „Helyet az öregeknek” című hangosfilm slágere. Ára 20 lejt.

Váratlanul felfedezte Attila koporsóját egy turóci varázsvesszős geológus

Az „Árpád sirja” nevű domb alatt bukkant a történelmi leletre

Turócmegyében, Kossuthfalván van egy különös alakú földhalom, amely már messziről feltűnik szabályos négyzet alakú formájával. Nincs arra utazó idegen, akinek fel ne tűnne ez a kb. 200 m. hosszú és 100 m. széles földhalom, amelyet a nép Árpád sirjának nevez. Az érdeklődésnél azonban senki sem ment tovább és nem jutott senkinek sem eszébe, hogy vajon mit rejtget magában ez a szabályos alakú földrakás, amely már az első pillanatban látszik, hogy oda van hordva.

A múlt év tavaszán a turóci Földtani Intézet egyik mérnöke, akinek csodálatos adottsága van a földben rejlő anyagok megszerzésére, a domb körül sétált.

A kezében lévő u. n. varázsvessző egyszerre csak megmozdult:

A mérnök felment a dombra és mert a vessző rendkívül erősen reagált fémekre, másnap ismét kísérletezett és most már teljes biztonsággal állította, hogy a földhalom alatt víz, vas, ezüst és arany van. Oly biztos volt a dolgában, hogy a saját költségére meg is kezdte az ásást, amelyet azonban egy pár nap múlva pénz hiányában abba kellett hagynia. Hónapok múlva tudta csak az ásást tovább folytatni, ezúttal eredményesen. 20 méter mélységben, vízréteg alatt egy vaskoporsó szélére bukkant. Az óriási koporsót a reámló víz- és földréteg miatt ilyen mélységből helyéből kimozdítani nem tudta, azonban ennek nagyságát pontosan lemérte. A koporsó 2 és fél méter hosszú, 1.20 méter széles, 1 méter magas. Erre a felfedezésre már felfigyelt a Szlovák Nemzeti Múzeum, az állam és a pénzemberek is, akik az ásás költségeit hajlandók voltak fedezni, mivel nyilvánvaló lett, hogy rendkívüli lelet került napvilágra.

Szakértők megállapították, hogy a földhalom tényleg oda hordott föld, benne 10 méter mélységben tűz maradványaira akadtak, azonkívül igen sok, sűrűn egymás mellett fekvő csontváza, amelyeknek a fekvéséről arra következtettek, hogy nem eltemetett, hanem halomra lőtt emberi maradványok.

A vasláda kelet-nyugati irányba mutatja, hogy pogány szokás szerint eltemetett holttestet rejt magában.

Ezek a körülmények arra engedtek következtetni, hogy

a titokzatos sir nem lehet más, mint a sokat keresett Attila sirja

Tudjuk, hogy Attila második házasságának nászéjszakáján orrvérzésben meghalt. A mérhetetlen veszteséget, amely a hunokat érte, a nagy halottat megillető gyászban akarták kimutatni. A nők megszárgatták ruháikat, tövig levágták hajukat, a férfiak karddal mély sebet ejtettek arcukon s véruikkal kevert borral tették fogadalmát Attila emlékére. Hogy elhunyt vezériket méltóképpen temessék el, kikérték főtálosuk tanácsát. Az ezt felelte: „temessétek föld alá, víz alá, napsugárba, holdsugárba és a sötét éjszakába”.

Erre, a legenda szerint, Csaba, Attila fia, három koporsót készíttetett. A belső színaranyból volt verve (napsugár), ebbe tették a drágakövekkel felékesített, bebalzsamozott holttestet. A napsugárból, aranyból való koporsót betették az ezüstbe (holdsugár). A kettő közötti hézagot aranypénzzel, gyöngyökkel és drágakövekkel töltötték meg. Aztán jött a vaskoporsó (a sötét éjszaka). Az ezüst és a vas közé Attila kedves lovának és udvari bolondjának vérét folytatták. Végül, nehogy ellopiák a drága halottat és a kincsekkel telt koporsót, Csaba még két külön, feltűnően hasonló koporsót csináltatott avar ko-

vácsokkal, amelyeket kövekkel töltetett meg. Az igazít pedig leghűbb emberére: Kunárdra bízta, mellé adva 200 legvitézesebb emberét, hogy menjen el a koporsóval olyan messzire, míg egy nagy folyamhoz nem ér, amely egy helyen kettéválva, kis szigetet alkot. Itt, parancsolta Csaba, állítsák meg a kisebb ágát a

folyónak, annak a medrébe ássák a koporsót, engedjék rá a vizet, amely fölé hordianak annyi földet, amennyit csak bírnak, hogy a táltos parancsa szerint a nagy király viz alatt és föld alatt aludja örök álmát.

Igy is történt. A kísérő 200 harcost, nehogy közülük egy is elárulhassa Attila nyughelyét, Kunárd lenyilasztatta, a visszatérő Kunárdot pedig maga Csaba ölte meg.

A téli időjárás miatt a további ásások egyelőre szünetelnek, az idő enyhülésével azonban azonnal tovább folytatják a koporsó kiemelését. Addig is az egész Szlovenszko lázas érdeklődéssel néz e munkálatok befejezése elé és felvetődik a sokat vitatott kérdés: vajon nem lesz-e a kossuthfalvi ásás eredménye Európa egyik legérdekesebb archeológiai lelete?

SPORT KÖZLÖNY

Változatlan összeállításban játszik az AMEFA a Chinezul ellen

Pénteken délután tartotta utolsó készülődését az AMEFA gárdája a Chinezul elleni mérkőzésre és a tréningen közel 1000 főnyi (!) közönség jelent meg, hogy tanuja lehessen az előkészületi munkálatoknak. Szaniszló I. tréner vezetése alatt, a játékosok kondíciógyakorlatokat végeztek, rövid sprintek és egyéb gyakorlatok voltak műsoron, a kapunál pedig Tyukodi és Bugarin felváltva védtek a csatárok bombáit. Dvorzsák még a bucuresti meccsen meghült és így a tréningen nem vehetett részt és csak a pálya mellől szemlélte társainak gyakorlatait, azonban vasárnapig minden bizonnyal teljesen rendbe jön és játékára a vezetőség feltétlenül számít. A tréning után Szaniszló I. edző összeállította a csapatot, amely teljes egészében azonos a CFR ellen győztes együttessel. Vasárnap tehát a Chinezul ellen a következő 11 fog pályára lépni:

Bugarin—Gömöri, Csajka—Szabó Béla, Szaniszló II., Tóth—Cucula, Dvorzsák, Szaniszló I., Kovács, Gerold.

A tréning után Szaniszló I. a vasárnap meccs esélyeiről az alábbiakban nyilatkozott: — A bucuresti-i mérkőzésen

a csapat oly nagyszerű küzdőképességről tett tanúságot,

amely a bajnokságra törő Chinezul ellen is pontszerzési lehetőségeket rejt magában. Hiszem, hogy a CFR elleni formát kijátszuk és megszerezük az olyan szükséges pontokat,

A diák-uszósport nagy eseménye a mai uszóverseny

A Gloria fedett uszodájában szombaton délután fél 6 órai kezdettel bonyolítják le a középiskolás diákok részére kiírt uszóversenyt, amely igen jó sportot ígér, tekintettel arra, hogy a diákok között rendkívül sok a jó és tehetséges uszó. A verseny az alábbi számokból áll: 50 méteres gyorsuszás, 50 méteres hátuszás, 50 méteres melluszás, 4x50 méteres gyorsuszó-staféta, 3x50 méteres vegyes staféta, 100 méteres bajnoki gyorsuszás.

A Gloria uszodájában egyébként igen élénk uszóélet folyik és a kitűnő medence minden hétfőn, szerdán, csütörtökön és szombaton a közönség rendelkezésére áll.

Dél előtt rendezik a kerületi bajnoki meccseket,

ami leginkább jellemzi az AMEFA—Chinezul mérkőzés iránt megnyilvánuló érdeklődést. A kerületi bajnokságért ugyanis vasárnap 5 meccset játszanak le a csapatok, ezek közül azonban egyetlen meccs sem kerül az AMEFA—Chinezul mérkőzéssel egyidőben lebonyolításra, mert az egyesületek nemcsak, hogy közönségsiker szempontjából nem tartják célszerűnek az AMEFA—Chinezul meccsel egyidőben rendezni, hanem a csapatok is látni kívánják a nagy összecsapást.

hogy az előttünk álló csapatokat megközelítsük. Mindenesetre hatalmas küzdelemre van kilátás:

Az érdeklődés városszerte a meccs iránt nem csökkent és a Szabó Albert-cégnél elővételben árusított tribün- és állóhelyek alaposan megfogytak. Ha az időjárás kedvező, úgy minden bizonnyal nagy közönség fogja nézni.

Alább adjuk a vasárnapi meccsek bíródelegálásait:

Gloria-pálya: 9.00 óra: Gloria II.—SGA II., bíró: Staicu. 10.45 óra: SGA—Unirea, bíró: Ipsilanti, határbírók: Chiral és Ardelean J. 13.30 óra: AMEFA II.—Banatul II., bíró: Probst. 16.00 óra: AMEFA—Chinezul, bíró: dr. Morar Teofil, határbírók: Macean és Furbacher.

AMEFA-pálya: 8.15 óra: Intelegerea II.—Tricolor II., bíró: Vostinar. 10.00 óra: Tricolor—Hakoah, bíró: Darázs, határbírók: Pálkás és Oprita. 11.30 óra: Intelegerea—Olimpia-PTT, bíró: Pfeiffer, határbírók: Proconie és Mágori. 13.30 óra: Transylvania II.—Hakoah II., bíró: Varga.

CAA-pálya: 10.30 óra: CAA II.—Olimpia-PTT II., bíró: Schneider. 14.15 óra: Juventus—Soimi-CFR R. A., bíró: Goicea, határbírók: Morócz és Fock. 16.00 óra: Juventus II.—Soimi-CFR R. A. II., bíró: Ujj.

Tricolor-pálya: 11.00 óra: Sparta—Transylvania, bíró: Muntean, határbírók: Sasu és Vecsernyés.

A kerületi bajnoki meccsek közül az AMEFA-pályán a Tricolor és a Hakoah, valamint az Intelegerea és az Olimpia-PTT csapatnak össze és a két meccs igen jó sportot ígér. A Gloria-pályán ugyancsak az Unireát látja vendégül az SGA és a bajnoksápiráns győzelmé valószínű. A Tricolor-pályán az Alimentatie és a Transylvania mérkőznek és ez a meccs is délelőtt kerül lebonyolításra. Egvetlen meccs marad csupán délutánra: egy negyed 3 órakor a CAA-pályán a Juventus és a Soimi meccselnek, de ők is látni akariák az AMEFA—Chinezul meccset.

O Teljes forduló a profiligában. A magyar elsőosztályu profiligában vasárnap teljes fordulót bonyolítottak le a csapatok. A műsor a következő: Ferencváros—Budai „11”, Hungária—Somogy, Újpest—Kispest, III. Ker. FC—Bocskai, Soroksár—Attila, Szeged FC—Phöbus.

O Resitai tornászok szereplésével tartja a Hakoah szombati díztornáját. Ma este 9 órai kezdettel bonyolítja le a Hakoah sportklub az Iparos Kulturház nagytermében nagyszabású díztornáját, amelyen a legiobb aradi tornászokon kívül a resitai UDR nagyszerű női- és férfi-gárdája vesz részt teljes számban. A tornaünnepély iránt sportkörökben igen nagy az érdeklődés.

mindenfélől

*

Egy királyságot — egy rádióért

Eredeti és érdekes módon szabadult meg egy néger király birodalmától. A délafrikai Watupi törzs uralkodója alig néhány hónapja kormányozta országát, amikor meguntta ezt a dicsőséget és alattvalóit gyűlésre hívta össze, amelyen közölte velük, hogy királyságát el szeretné cserélni egy rádiókészülékért. A négereket nagyon meglepte ez a bejelentés és királyuk szavait nem vették komolyan. Ez azonban néhány nap múlva újabb gyűlést hívott össze és ezen a leghatározottabban kijelentette, hogy egy rádiókészülék ellenében hajlandó megválni királyságától. Végül akadt egy vállalkozó szellemű néger fiatalember, aki elgyalogolt Fokvárosba és hetekig tartó fáradságos ut után elhozta a rádiót. A készüléket átadta az uralkodónak, aki viszont ünnepélyes formalitások között a királyi címet és hatalmat a néger fiatalemberre ruházta.

Roosevelt felesége hárommillió lejt keres évente előadásokkal

Az Egyesült Államok elnökének felesége évente több, mint három millió lejt keres azokkal az előadásokkal, amelyeket a rádióban vagy a különböző egyesületekben tart. Ez az összeg férje fizetésének felét teszi ki. Ennek az évről az évről két hónapjában az előadások jövedelme feltűnően emelkedett, ami annak tudható be, hogy Rooseveltné előadásai egyre nagyobb érdeklődést keltenek az USA. hölgy-társadalm körében. Az előadások jövedelmét egy külön bizottság kezeli, amely azt a jótékony egyesületek között osztja szét. Az elmúlt esztendőben Roosevelt felesége több, mint 60 ezer kilométert utazott be, 92 előadást tartott és 105 ezer levelet kapott. Az elnök feleségét az Egyesült Államok dolgozó női mintaképűnek tartják.

A „nevető mámor” kábítószere

Londonból jelentik: Furcsa új kábítószert hoztak forgalomba az angol narkotikum-csempészek. Az új szer tudományos neve amyl-nitrát. Egészen furcsa hatása van: humoros hangulatba hozza azt, aki szedi. Néhány perccel azután, hogy a szer okozta mámor fellép, az ember hangosan nevetni kezd. Szinte percenként tör ki ellenállhatatlan kacagásba. Természetesen megjön azután a nevetető szer hatásának reakciója is: a hatás elmúltával súlyos testi és szellemi levertség, halálos fáradtság következik be. A szer rendkívül drasztikus és ha rendszeresen használják, hamarabb pusztítja el az idegrendszert, mint a kokain vagy morfium. Legutóbb Cambridgeben az uccán elfogtak egy egyetemistát, aki harsány nevetéssel dülöngélt végig az egyik főútcán. A rendőrök először azt hitték, hogy részeg, a rendőrorvos azonban megállapította, hogy nem alkohol okozta nála a hosszantartó zajos derűtséget. Amikor másnap magához tért, vallatásra fogták és elmondta, hogy egy éjszakai mulatóhelyen amyl-nitrátot vett. Londonban többször is vett ebből az anyagból különféle éjszakai lokálokban. Az angol rendőrség most széleskörű nyomozást indít, hogy felkutassa a „nevető mámor” szerének csempészeit.

Két amerikai tudós legelőzte a ködöt

Philadelphiből jelentik: A közlekedést szerencsétlenségek legnagyobb részét a köd okozza. A technika és a tudomány eddig hiába harcolt a sok kárt okozó és a légi közlekedést csaknem egészen megbénító köd ellen, de most két egyetemi tanár bejelentette, hogy megtalálták a köd eloszlásának módszerét. Egy gram kalcium-kloriddal három ködméter levegőt lehet megtisztítani a ködtől. A kísérletet a repülőgépen próbálták ki, 30×10 méteres területen felállították a különleges csöbrendezést, amely a kalcium-kloridot szétszórja. Hatalmas ködfelhő vonul keresztül az egész vidéken, de azon a területen, ahol ezt a kémiai anyagot fecskendezték a levegőbe, a köd eső alakjában nyomban lehullott. Így 30 méter széles és 10 méter magas ködmentes ösvény keletkezett, amelyet két oldalról szinte falként határolt a köd. Rövid idő alatt 700 méter hosszú lett az út, amely tökéletesen ködmentes marad mindaddig, amíg a kalcium-klorid fecskendezést abba nem hagyják. Ettől számított öt perc múlva a köd ismét összecsapott az eddig tiszta terület fölött. Ebben a formájában a találmány gyakorlati értékesítése még nem sokat jelent, de az érdekes kísérleteket tovább folytatják.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Zavarok a cukor-fogyasztásiadó körül

Bucurestiben a gyári lerakatok egyelőre beszüntették az eladást, a nagykereskedők pedig ovadékokat kértek a detailistáktól a felemelt cukor-fogyasztásiadóra — Az aradi cukorgyár tegnap 12 vagon cukrot helyezett el aradi és aradmegyei lerakatainál — A gyárak a cukorrépatermelőkre akarják áthárítani a fogyasztási illetékeket

Teljesen zavaros állapot következett be a cukorfogyasztási illeték felemelése következtében. Mint ismeretes, a pénzügyminisztérium hétfőn közölte a pénzügyigazgatóságokkal, hogy a rendes cukor fogyasztási adóját 10 lejről 14 lejre, az ipari cukorét pedig 3 és fél lejre emelte fel kilogrammonként, egyben pedig elrendelte a gyárakban, azok lerakataiban és a nagykereskedőknél lévő cukorkészletek összeírását. Ezekon kívül még úgy rendelkezett, hogy újabb intézkedésig senkise adjon el cukrot, mert a felsőbb fórumok még nem döntöttek el, vajon az illeték felemelése összege egyedül a gyárakat terhelje-e, vagy pedig az megoszlik eladók és fogyasztók között. Ennek alapján az aradi kivetési pénzügyigazgatóságon lévő fogyasztási adóhivatal megbízottjai összeírták az Aradon lévő cukorkészleteket és meghagyták a kereskedőknek, hogy egyelőre ne adjanak el cukrot. A cukorgyári lerakatok és az engrosisták ennek megfelelően visszatartották a cukrot, de néhány kiskereskedő már hétfő óta kilogrammonként 3-4 lejjel drágábban adta el a cukrot, mint ahogyan azt a kereskedelmi minisztérium ez év január végén az egész országra megállapította és ezek az árak a következők: A kristálycukor kis- és nagykereskedői ára kilogrammonként 25 lej, a kocka- és porcukoré 27 lej. A kis- és nagykereskedői ár között azért nincs különbség, mert az engrosisták prémiumot kapnak a cukorgyáraktól és tulajdonképpen ennyi az ő egész hasznuk.

Szerdán az aradi pénzügyigazgatóság megbízottjai újból felkeresték a nagykereskedőket és felhatalmazták őket, hogy a cukrot a felemelt fogyasztási adóval terhelve áruba bocsáthatják, azonban értesülésünk szerint a legtöbb engrosista a bizonytalanság következtében egyelőre tartózkodik a cukor eladásától, nehogy meglepetés érje őket. Az aradi cukorgyár tegnap úgy informálta saját lerakatainak vezetőit, hogy már megkezdhetik az eladást és a felemelt fogyasztási adót a fogyasztóval fizetessék meg. Hogy a gyár milyen alapon közölte ezt, amikor Bucurestiben az illetékes fórumok még nem döntöttek eljött, azt senkinek sem tudja. Annyi tény, hogy a cukorgyár tegnap 12 vagon kristály- és kockacukrot szállított aradi és aradmegyei lerakatainak. Pénteken Aradon a fogyasztók között már lecsillapult a nyugtalanság és a közönség türelemmel várja az új cukorárakat, amelyeket az egész országra egyetemesen állapít meg a kereskedelmi és pénzügyminisztérium. Amint ebből látható, a bucurestii jelentések napról napra változnak és valósággal kaoszt idéznek elő a fogyasztók és a kereskedők között.

Érdekes, hogy a fővárosban a cukorgyári lerakatokat bezárták, mert bizonytalanság miatt nem akarnak árut eladni, a nagykereskedők pedig a felemelt fogyasztási adó összegének megfelelő ovadékokat kértek a detailistáktól. Ezen az alapon a kiskereskedők Bucurestiben a kristálycukrot 29 lejért, a kockacukrot pedig 31 lejért adják el, hogy fedezzék magukat arra az esetre, ha a minisztérium az eladóktól akarja inkasszálni az időközben eladott cukor felemelt fogyasztási adóját.

Ugancsak Bucurestiből jelentik, hogy a kereskedelmi minisztériumban Cezar Popescu mi-

niszteri vezérigazgató elnöklete alatt ülést tartott a cukorgyárak, a répatermelők és a minisztériumok megbízottaiból alakult vegyes bizottság.

A cukorrépatermelők előadták, hogy a gyárak a most következő termelési évadban leszállított áron akarják átvenni a cukorrépat, mert rájuk akarják áthárítani azt az összeget, amelyet a cukorfogyasztási adó felemelése következtében az államkincstár a gyáraktól követel.

— A cukorrépa átvételi ára vagononként legutóbb 5700 lej volt, ami máris erősen csökkentett ár, tehát igazságtalan volna, ha még ennél is olcsóbban kellene adnunk, — mondták a termelők megbízottjai.

A cukorgyárak képviselői erre azzal érveltek, hogy egyelőre semmi ígéretet sem tesznek a répa átvételi árára vonatkozóan, mert még nem tudható, hogy a minisztériumok kikkel fizetetik meg a cukor felemelt fogyasztási adóját? Valószínűleg a felemelt illeték fele a cukorgyárakat, fele pedig a fogyasztókat fogja terhelni.

Végül közöljük, hogy a cukorrépa termelők küldöttsége felkereste Manolescu-Strunga kereskedelmi minisztert, aki előtt megismételték a vegyes bizottság ülésén előterjesztett kérésüket. A miniszter teljes megértéssel fogadta a répatermelők kívánását és megígérte, hogy azt a kormány gazdasági bizottságának kedden, e hó 19-én tartandó ülése elé terjeszti és kérte, hogy a vegyes bizottság addig halassza el tárgyalását.

Távirali jelentés:

A PORTUGAL KORMANY tizenöt éves tervet dolgozott ki, amely a szárazföldi hadsereg, a tengerészet, valamint táviró és telefonhálózat és a kikötők kiépítését célozza. A terv céljaira egyelőre 6,5 milliárd escudost szavaztak meg.

ANTWERPEN VÁROSA, amelynek élén Huysman szociáldemokrata vezér áll, az adóbehajtás körül felmerült nehézségek következtében beszüntette fizetéseit és kényszeregyezséget kért.

JAPÁN, amely a fontbesszre való tekintettel a yent a jövőben a dollárhoz kívánja kötni, rekordot állított fel a fegyverkezésben. Százhuszonkilenc milliós költségvetés mellett ugyanis 59 millió fontot költ a hadseregre és a haditengerészetre.

A SPANYOLORSZAGI MUNKANÉLKÜLIEK száma 1934. végén 668 ezert tett ki, vagyis 49 ezerrel többet, mint 1933-ban.

FELTÜNŐ EMELKEDEST mutatott 1935. januárjában Japán beviteli többlete, amely a múlt esztendei import-többlettel szemben 16 millió yent-ről 68 millió yentre emelkedett. A német—japán gazdasági kapcsolatokra élénk fényt vet, hogy Japán Németországból 108 millió yent értékben importált árut, míg Németországba irányuló kivitele csak 19 millió yent tett ki.

= A brailai csempészek vezérét 46 millió leire büntették. Amint tegnap jelentettük, Brailaban csempészeket tartóztattak le, akik 15 vagon cukrot csempészték át Bulgáriából. A banda vezérét, Iorgopol gabonakereskedőt ma 46 millió leire büntették.

= Három angol személyszállító hajót 90 millió lejért kínálnak eladásra a román tengerhajózási társaságoknak. Mint Bucurestiből jelentik, a román tengerhajózási társaságok három új, elegáns és modern felszerelésű hajóval akarják kibővíteni hajóegységeiket. E célból egy bizottság Angliába utazott, ahol három tengeri hajót vizsgáltak meg. Egy-egy hajó 7000 tonna tartalmu, az első, második és harmadik osztályon összesen 1050 utasnak van hely. A hajók közül egy csak úgy helyezhető üzembe, ha átalakítják. Az eladók 90 millió lejt kérnek a hajókért, amelyeket Constanța—Istanbul—Pireus, Beyruth—Haifa—Alexandria vonalon járatnának. A bizottság tegnap érkezett vissza és tárgyalásairól referált a hajótársaságoknak.

Palesztina-szolgálat

TRIEST-HAIFA

a kitűnő „Tel-Aviv” gyorsgőzessel. Kényelmes, olcsó, egységes osztály. — Mindennemű felvilágosítások és jelentkezések a

PALESTINE SHIPPING Co. LTD.

képviselőténél:

Künstler A.

utazási iroda, 461

Arad, Bulev. Regina Maria No. 24.

Kiterjesztették a bélyeghasználati kötelezettséget a konverziós törvény alapján végrehajtás alá kerülő követelésekre

Bucurestiből jelentik: A Központi Bélyegbizottság (Comisia Speciala) e hó 11-én tartott ülésén az alábbi nagyfontosságú határozatot hozta: A konverziós törvény 75. szakasza minden bélyeg és illeték alól mentesítette a konverziós kérvényeket és általában az összes konverziós perbeli eljárást, amelynek az volt a célja, hogy a konverziós törvény alapján engedélyezett előnyök birtokába jussonak az adósok. Attól az órától kezdve, amikor ezeket a követeléseket a bírósági illeték, vagy az egyezségi okiratok leszállították, vagyis amikor az adós a konverziós törvényben biztosított előnyök birtokába jutott és a kiegyezési, vagy a bíróság által megítélt összeg végrehajtására kerül a sor, a kérvényekre és az egész behajtási eljárásra megszűnik a bélyegmentesség, tehát az ilyen követeléseknél az egész eljárás bélyeg és taksa alá vonandó.

= A múlt évi adóinkasszóval szemben erősen megnövekedtek az állam bevételei Bucurestiből jelentik: Egyes lapok azt a hírt közölték, hogy a folyó állami év első 11 hónapjában kisebb volt az adóbevétel, mint az előző évben. Ennek erőteljes cáfolataképpen a pénzügyminisztérium most hivatalosan tájékoztatta a közvéleményt és jelentésében azt közli, hogy 1934. februárjában egymilliárd 186 millió lej inkasszáltak, 1935. februárjában pedig az adóbevétel egymilliárd 339 millió lejre emelkedett, tehát az idén 153 millió lejjel nagyobb volt az adóbevétel. Az 1934. év március 1-8. között 367 és félmillió lej, de 1935. március hó első nyolc napjában 413 és félmillió lej volt az adóbevétel. 1934. március 11-én 48 millió lej, de ez év március 11-én közel 61 millió lej, március 12-én pedig 63 millió lej adó folyt be az állam-pénztárba.

= Nagyon lecsökkent a gabonakivitel. Bucurestiből jelentik, hogy a gabonaexportörök szindikátusának hivatalos jelentése szerint a dunai hajózás erőteljesen megindult, ennek dacára a külkereskedelmi bizonytalanságok miatt átmenetileg csaknem teljesen megszűnt a kivitel. Jellemző, hogy néhány nap óta Galatiba csak 3 vagon, Brailaba 2 vagon, Constantaba pedig csupán 7 vagon gabonát szállítottak.

= Megkezdődik az aranybányászat erős támogatása. Azokra a hivatalos jelentésekre támaszkodva, amelyek az aranyalaptól elfordult államok pénzügyi katasztrófájáról szólnak, a Banca Nationala elhatározta, hogy mindent elkövet a belföldi aranybányászat fejlesztése érdekében és újabb kölcsönrel hajlandó résztvenni az aranytermelés fokozásában. Mint Bucurestiből jelentik, a kereskedelmi és pénzügyminisztérium közösen törvénytervezetet készítettek az aranybányák modernizálása és kihasználása céljából. Az erdélyi érctermelő bányák központi igazgatósága elhatározta, hogy 300 millió lej kölcsönt kér a Banca Nationalától az aranybányák felszerelésének modernizálása és új területek feltárása érdekében. A kereskedelmi és pénzügyminisztérium pártólilag interveniált a Jegybanknál, amely hajlandó megadni a kölcsönt, ha a bányák központi igazgatóságába megbízottat delegálhat a bányakihasználások ellenőrzésére és általában az üzletvitel ellenőrzésére.

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

SZOMBAT, MÁRCIUS 16.

Bucuresti. 18: Katonazene. 19: Hírek. 19.15: Katonazene. 20: Felolvasás. 20.20: Lemezek. 20.45: Felolvasás. 21.05: Jazz. 22: Üzenetek. 22.15: Jazz. 22.25: Vendéglői zene. — Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 11.20: Tábori posta 1915-ből. (Felolvasás). 13: Déli harangszó. 13.05: Szmimov Szergej balalajkazenekara. 14.30: Rendőrzene. 17.10: Meseóra. 18: Lemezek. 19.10: Losonci-Schweitzer Oszkár szalonzenekarra. 19.55: Házassági szemle a világban. Magyar Imre csevegése. 20.20: Berzsényi László és Villax István kézzongorán magyar nótákat játszanak. 21.05: Két és mit idézek. Bánóczy Dező dr. előadása. 21.40: A bécsi rádióállomás műsorának közvetítése. Bécsi vasárnap. Fritz Leó zenei képeskönyve. 23.10: Hírek. Időjárásjelentés. 23.30: Aapo Similä kantale-kísérettel énekel. 24: Rácz Béla és cigányzenekara muzsikál. — Bécs. 13: Rádiózenekar. Szórakoztató zene. 14: Hírek. 15: Schubert-dalok lemezek. 16.15: Mandolinzenekar. 17: Hírek. Olasz lecke. 17.30: Aevercsenko íróról és műveiből. 18: Új operettek lemezei. 19.20: Népdalokat tanulunk. 21.10: Wischert: Az atya, felolvasás. 21.40: Járítz: Bécsi vasárnap. Tarka zenés est. 23.20: Rádiózenekar. Bécsi zene. Utána: Cigányzene Budapestről. Belgrád. 17: Könnyű zene. 19.30: Lemezek. 21: Drabik énekes dalestje. 22: A királyi gárda fuvózenekara. A szünetben. 23.40: Vendéglői zene. Utána: Tánclemezek. Breslau. 6: Lemezek. 7: Torna. Dal. Könnyű zene. 14: Lemezek. 16.10: Hegedű és hárfazene. 17: Táncczene. 1900. körül. 19: Diákok, mint bányászok. 20.15: A jövő hét műsoráról lemezekkel. 21: Hírek. 21.10: Katonazene. — Deutschlandsender. 13: Könnyű zene. 14.10: Operettlemezek. 19.30: Új billentyűs hangszerek bemutatása. 20.15: Hanglemezekabará. 22: Wagner-hangverseny bemondás szerint. — Köln. 16: Régi osztrák néptáncok. 17: Vidám szombat délután zenével. 19: Wegmann: A Wewelsburg, hangképek. 19.50: Brahms: Adur zongoranégyes és f-moll zongoraötös. 20.50: Pillanthatások. Hírek. 21.10: Metzger bűnügyi hangjátéka. 22: Katonazene. 23-1: Berlin. — Milano. 18.05: Francescatti hegedűművész. 21.15: Hírek. Lemezek. 21.45: Háromfelvonásos vigjáték. Utána szinkópás zene. 24: Hírek. — Pozsony. 13: Lemezek. 18.15: Csehszlovák népdalok. 18.55: Magyar műsor. 20.40: A nagyszombati egyetem alapítása 300 évvel ezelőtt. 22.10: Skukálek J. csehszlovák népdalokat énekel. 22.30: Táncczene. Utána: Könnyű zene. — Róma. 21.05: Beszélőújság. Sport. Lemezek. Csak Bari: Görög est. 22: Opera. A szünetben: Könyvek, Római típusok. Hírek. Beszélőújság.

VASÁRNAP, MÁRCIUS 17.

Bucuresti. 11.30: Egyházi beszéd. 12: A Domnica Balasa egyházi énekkar hangversenye. 12.30: Rádiózenekar. 13: Fanica Luca zenekara, román népzene. A szünetben 13.45: Előadások. 18: Marcu-zenekar, délutáni zene. 19: Hírek. 20: Előadás. 20.20: Román népzenelemezek. 20.45: Grigorescu Mircea hetiszemléje. 22: A rádiózenekar operettestje Barbu Aca és Nasta Mihály operai tagokkal. 23: Hírek. — Budapest I. 11-11.55: Református istentisztelet. 11-13.15: Rómkath. istentisztelet. 13.30: Budapesti Hangverseny Zenekar. 15: Hanglemezek. 16.50: Len Baker jazz-zenekara. 17.30: Jókai: A pesti árvíz. Kárpáthy Zoltán című regényéből felolvassa Gárdos Kornélia. 18.30: Öreg emberek. Harsányi Zsolt csevegése. 19: Ihar Ferenc tárogatózik. Kísér Bodrics Béla és cigányzenekara. 20.10: Sporteredmények. 20.20: Vigjáték a Studióban. „A templom egere”. Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Fodor László. 22.10: Hírek. 22.30: Nemzeti hangverseny. 24: Illiczky László jazz-zenekarának műsora Szántó Gyula énekszámával. — Bécs. 9.55: A Strauss-

család lemezei. 10.45: Istentisztelet a ferenciek templomából. 13.05: Szimfonikusok Weber zongoraművésszel. 14.15: Rádiózenekar. 18: Vidám operettzene. Rádiózenekar. 20.10: Angol jazzlemezek. 20.55: Jelmondat. 21: Bus Fekete László: A pénz nem minden, vigjáték. 23.10: Milanoi zongorahármas. Utána: Jazz dalokkal. Belgrád. 16.30: Fuvós katonazene. 18: Dalok. 18.30: Táncczene. 20: Petrovics Ivánka zongorázik. 21: Mailart: A remete csemettyűje, operett a stúdióból. Utána: Lemezek. — Breslau. 17: Klasszikus szórakoztató zene. Utána sport. 19.30: Bach: I. csellósztvit. Két művet. 20: Deutschlandsender. 21: Graff és Hintze: A végtelen út, harctéri szimfónia. 23: Hírek.

KÖNYVEK

Rudd: „A fürdőszoba titka”. A newyorki felső tízezer életének keresztmetszete ez a Conan Doyle legjobb korára emlékeztető bűnügyi történet, amely minden friss izgalma mellett szinte tudományos felépítésű. A tudományos kísérletekkel foglalkozó különc jakob-rabelli milliost holtan találják belülről bezárt fürdőszobájában. Ablakon, ajtón senki se be, se ki nem jöhetett. Ebből a helyzetből terebélyesedik ki a lebilincselő történet, amelynek előterében egy eredetien megrajzolt mesterdetektív alakja mozog. A kitűnő detektívregény kapható minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál: Cluj. Kérje a Kalandos Regények és egyéb sorozatok teljes jegyzékét.

Ez év irodalmi eseménye: Nagy Karola (1906-1933.) Itt voltam... Benedek Marcell előszavával. Benedek Marcell azt írja róla, hogy több, sokkal több egy Evarynénál: művész, akiben nemzedékének sorsa pecsételődött meg, de akotásáiban ki is tudatosodott benne. Egyszer az ugyancsak fiatalon elhalt angol Katherine Mansfieldhez, mások az orosz Baskircseff Máriához hasonlítják. Egyik se volt. Egyéniség volt, a legérdekesebb. Az irodalmi életnek különleges, ünnepl eseménye ez a könyv. A budapesti „Epocha” könyvkiadó adta ki, Ruzicskay Györgynek Nagy Karoláról készült művészi reinkarnációja portréjával, több belső illusztrációval, egész vászonkötésben és általában nálunk nem mindennapi, tökéletes nyugateurópai külsővel. Ára 106 lej minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál: Cluj.

Incze Balázs: „Tűzvihar”. A karácsonyi könyvplác nagy irodalmi szenzációja. A hatalmas regényben — közel 800 lap, két vastag kötet — felvonul az egész háború előtti kor, a háború és háború utáni föld és társadalmi rengések izgalma, változatos kora. A hatalmas regényben az embernek minden tipusa felszínre kerül. Kosmos-kiadásban, kitűnő kiállításban 191 lej minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál: Cluj. Kérje a Kosmos-kiadványok teljes jegyzékét.

Almásy László: „Az ismeretlen Szahara”. Almásy újabb könyvében egy olyan földrészről ír, mely még a közelmúltban a föld térképének fehér foltja volt. A Szahara keleti harmada — a lybiai sivatag — javarészt még ismeretlen volt, amikor a magyar kutató megkezdte páratlan vakmerőséggel és kitartással folytatott munkáját és ma a földrajztudomány nagyrészt az ő munkájának köszönheti „Az ismeretlen Szahara” térképét. A Franklin-Társulat kiadásában megjelent gyönyörű kötet egészvászonkötésben, 94 képmelléklettel, térképpel 264 lej minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál: Cluj. Kérje a Franklin-újdonosságok jegyzékét.

A szerkesztésért:
Dr. STAUBER JÁNOS
felel.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés 20 lei. Minden további ára 10 szög csupán 20 lei. szö 2 lel. szö

Az apróhirdetések előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

LEVELEZÉS.

„Akác” jellegre levél van az Aradi Közlöny kiadóhivatalában, kérem átvenni. 1293

LAKÁS

Május 1-re keresek világos, száraz lakásthelyiséget belvárosban. Címeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1271

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Gyönyörű ezüst fenyők 2-3 méteres nagyságban most átültethető, eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1294

Pléh- és fahordók eladók. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

KEVESEET használt Underwood írógépet megvételre keresek. Címeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalában kérek. 474

Brilláns kőveket, antik modern ékszert, perzsaszőnyegeket, cassát (minden nagyságban), írógépeket, testmennyeket, varrógépeket, ezüstöt keresek sürgősen kézzel. Eladó modern gyönyörű ecéd ó nagyon olcsón és egy rövid zongora 12.500 L-ert. Zálogtárgyakra a legmagasabb összegeket csak az általunk képviselt tmsioaral zálogház folyósítja. Meghosszabbításokat legolcsóbban vállalunk „COMISIO” biz. üzlet Bul. Reg. Maria 13. Dacia mellett. 4689

Olcsón jut hozzá,

ha azt, amire szüksége van, az „Aradi Közlöny” apróhirdetése útján keresi.

TISZTA MOSOTT RONGYOT gépek tisztítására kisebb tételben keresünk megvételre. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 100

OKTATÁS

Regáti tanárnő, párisi egyetemi képesítéssel, tanít franciát, román mérsékelt díjazással csak délelőtt. Speciális módszer, 8 hó alatt társalgás. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 764

INGATLAN.

Kovine mozgószínház felerésze eladó. Érdeklődni: etet: Rovinen 119. 11-7. alatt öv. Gariati Gáborné. 17-5

Hirdessen az 50 éve fennálló „Aradi Közlöny”-ben